

VĮ LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJA TVARUMO (DARNUMO) ATASKAITA 2021 M.

2022 M. BALANDŽIO 30 D.



Turinys

Apie tvarumo (darnumo) ataskaitą	3
Bendroji informacija apie įmonę	3
Šalys, suinteresuotos kelių direkcijos veiklomis	8
Aplinkosauga	8
Darbuotojai. Socialiai atsakinga darbdavystė	17
Žmogaus teisės	30
Tvarumo praktikų įgyvendinimas vystant santykius su visuomene	32
Korupcijos prevencija	40
Pasiekimai įgyvendinant tvarumo praktikas	43
Planuojami veiksmai tobulinant tvarumo praktikų įgyvendinimą	44`

APIE TVARUMO (DARNUMO) ATASKAITĄ

VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcija (toliau – Kelių direkcija, Įmonė), rengdama Tvarumo (darnumo) ataskaitą, vadovaujasi Jungtinių Tautų inicijuoto Pasaulinio susitarimo (angl. *Global Compact*) principais kaip gairėmis Įmonės veiklai tvaraus, darnaus ir socialiai atsakingo vystymosi srityse.

Kelių direkcijai Tvarumo ataskaitos (toliau – Ataskaita) rengimas nėra teisės aktuose nustatyta pareiga, tačiau Įmonė vysto tvarumo praktikas, kuria visiems Lietuvos valstybinės reikšmės kelių naudotojams ir valstybei ilgalaikę, tvarią vertę ir teikia ataskaitą apie šias veiklas.

Tvari, atsakinga veikla yra esminė prielaida Kelių direkcijos misijos ir strateginių tikslų įgyvendinimui, kuriamos ilgalaikės vertės didėjimui. Tvari Kelių direkcijos veikla yra tokia veikla, kurią vykdydama Įmonė orientuojasi ne į trumpalaikius tikslus, bet siekia ilgalaikių tvarių rezultatų, atsakingai vertindama savo daromą poveikį aplinkai, visiems klientams ir partneriams, darbuotojams, visuomenei, taupydama gamtos išteklius ir gerbdama visų Įmonės veiklomis suinteresuotų šalių teisėtus interesus.

Šioje ataskaitoje pristatomi Kelių direkcijos įgyvendinti veiksmai ir pasiekimai tvarumo srityse, apėmiančiose aplinkosaugą, santykius su Įmonės darbuotojais, visuomene, žmogaus teises ir korupcijos prevenciją.

Ataskaita skelbiama Kelių direkcijos interneto svetainėje <https://lakd.lt/>.

BENDROJI INFORMACIJA APIE ĮMONĘ

Valstybės įmonė Lietuvos automobilių kelių direkcija įregistruota 2020 m. rugsėjo 1 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės įsteigtos įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Susisiekimo ministerija). Kelių direkcija yra pertvarkyta iš biudžetinės įstaigos Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos, pakeitus jos veiklos teisinę formą.

Įmonės pavadinimas	Lietuvos automobilių kelių direkcija
Teisinė forma	Valstybės įmonė
Įmonės kodas	188710638
PVM kodas	LT10000920611
Adresas	J. Basanavičiaus g. 36, LT-03109 Vilnius
Vadovas	Remigijus Lipkevičius
Bendras telefono numeris	(8 5) 232 9600
El. paštas	lakd@lakd.lt
Tinklapis	www.lakd.lrv.lt
Socialiniai tinklai	linkedin.com/company/Lietuvos-automobiliu-keliu-direkcija , facebook.com/LAKD.LT

Pagrindiniai Kelių direkcijos veiklos tikslai, numatyti valstybės įmonės Lietuvos automobilių kelių direkcijos įstatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2020 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. 3-476 „Dėl Valstybės įmonės Lietuvos automobilių kelių direkcijos įstatų patvirtinimo“, yra šie:

- Organizuoti ir koordinuoti valstybinės reikšmės automobilių kelių atkūrimą, priežiūrą ir plėtrą;
- Atlikti Lietuvos Respublikos kelių įstatyme, Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatyme ir kituose teisės aktuose įmonei nustatytas funkcijas.

Kelių direkcijos pagrindiniai tikslai, atitinkantys valstybės interesą, nustatyti savininko Lūkesčių rašte, yra šie:

- Vykdamas specialųjį įpareigojimą užtikrinti, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – LRV) nutarimu tvirtinamoje Kelių priežiūros ir plėtros programos (toliau – KPPP) finansavimo lėšų naudojimo sąmatoje numatytos lėšos būtų efektyviai panaudotos valstybinės reikšmės kelių tinklui plėsti ir užtikrinti, kad šis tinklas veiktų;
- Vykdyti Lietuvos Respublikos kelių įstatyme, Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatyme ir kituose teisės aktuose Kelių direkcijai nustatytas funkcijas;
- Tenkinant viešuosius interesus, vykdyti komercinę veiklą transporto infrastruktūros srityje.

Kelių direkcija vykdo specialųjį valstybės įpareigojimą – valdyti valstybinės reikšmės kelius bei organizuoti ir koordinuoti saugių eismo sąlygų užtikrinimą, įgyvendinant eismo saugumo priemones valstybinės reikšmės keliuose (išsamesnė informacija apie Įmonės vykdomą specialųjį įpareigojimą ir Kelių direkcijos valdomus valstybinės reikšmės kelius pateikiama Kelių direkcijos Strateginiame veiklos 2022–2025 m. plane (<https://lakd.lt/wp-content/uploads/2022/02/Susisiekimo-ministro-2022-01-031-isakymu-Nr.3.24-1-patvirtintas-VI-LAKDSVP2022-2025m.-atnaujintas>)). Kelių direkcija savo veiklą vysto Susisiekimo ministerijos Lūkesčių rašte nurodytomis kryptimis, kurios atitinka Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų įstatymo nuostatas, Nacionalinio pažangos plano 2021–2030 m. uždavinius, Nacionalinės susisiekimo plėtros 2021–2030 metų programos nuostatas.

Kelių direkcijos veikla organizuojama ir finansuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įmonių įstatymu, Lietuvos Respublikos kelių įstatymu, Lietuvos Respublikos saugaus eismo įstatymu, Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros finansavimo įstatymu ir kitais teisės aktais, nustatančiais valstybės valdomų įmonių veiklą, taip pat valstybės biudžeto lėšų, skirtų kelių priežiūrai ir plėtrai užtikrinti naudojimo sutartimi ir kitomis sutartimis, reglamentuojančiomis valstybės biudžeto lėšų naudojimą.

Kelių direkcijos valdymo organai yra savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija – Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, kolegialus valdymo organas – valdyba ir vienasmenis valdymo organas – direktorius (1 pav.).

Steigėjas

Lietuvos Respublikos
susisiekimo ministerija



Valdyba

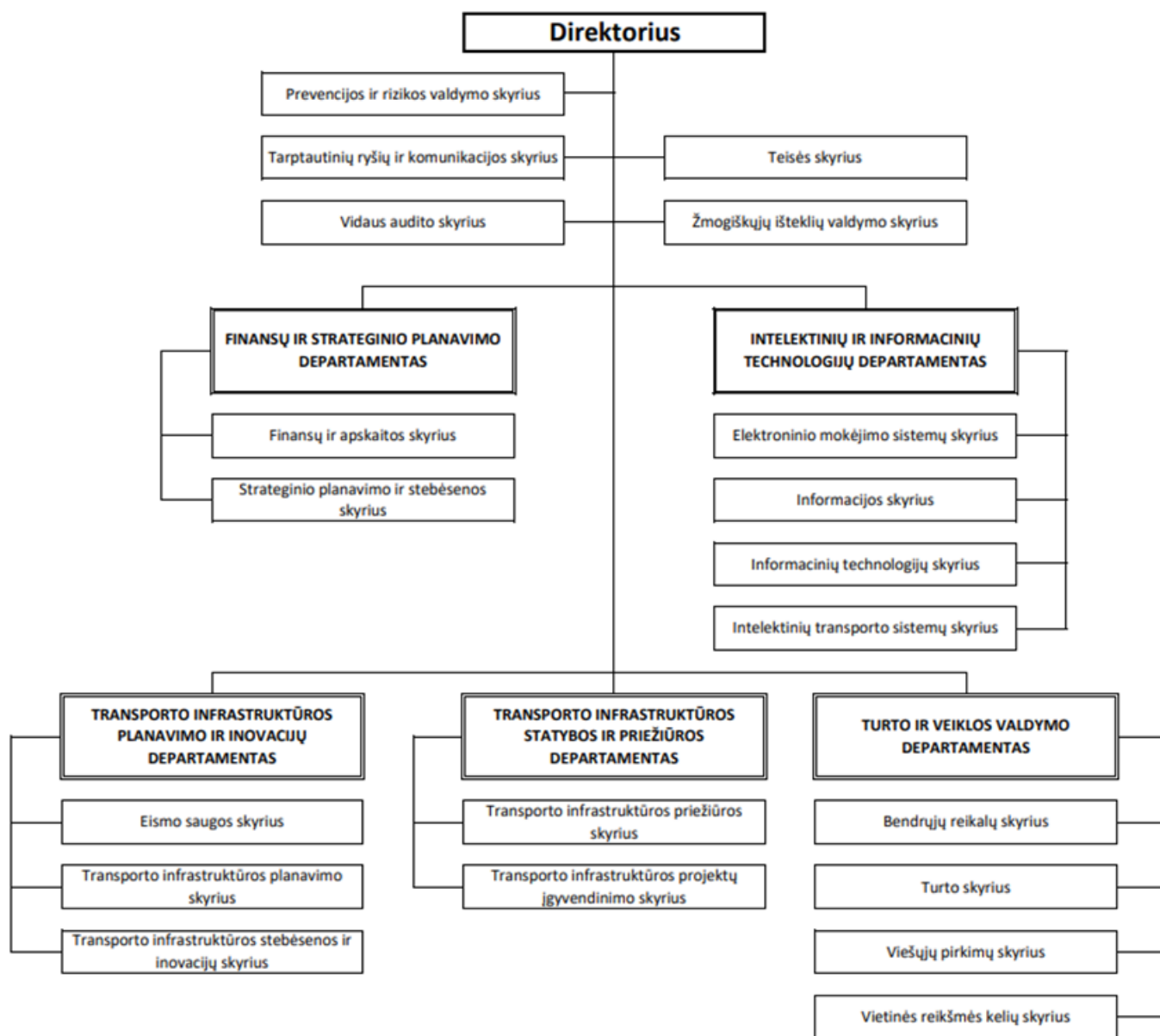


Direktorius

1 pav. Kelių direkcijos valdymo struktūra

Įmonės organizacinė struktūra

Kelių direkcijos nauja organizacinė struktūra buvo patvirtinta 2021 m. gegužės 20 d. vykusiame valdybos posėdyje (valdybos posėdžio protokolo registracija 2021-05-31 Nr. VD-10) ir įsigaliojo nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. (2 pav.).



2 pav. Kelių direkcijos organizacinė struktūra

Kelių direkcijos svarbiausi partneriai yra transporto infrastruktūros projektavimo ir kitų paslaugų įmonės, kelių tiesimo, rekonstrukcijos, remonto ir kitus darbus vykdančios rangovinės įmonės, valstybės valdoma AB „Kelių priežiūra“, integruotų susisiekimo projektų įgyvendinimo partneris AB Lietuvos geležinkeliai, šios bendrovės dukterinė įmonė AB „LTG Infra“, miestų ir rajonų savivaldybės ir kitos įmonės, privatūs investuotojai, valstybės įstaigos bei asocijuoti subjektai (3 pav.).



3 pav. Svarbiausi Kelių direkcijos partneriai vertės kūrimo grandinėje

Išsamesnė informacija apie įmonę, jos istoriją ir vykdomas veiklas skelbiama įmonės tinklapyje <https://lakd.lt/>.

Pagrindinės tvaraus (darnaus) vystymosi sritys

2015 m. rugsėjo 25–27 d. Niujorke (JAV) vykusiamе valstybių vadovų susitikime, valstybių ir vyriausybių vadovai patvirtino dokumentą „[Keiskime mūsų pasaulį: Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 metų](#)“. Darbotvarkėje numatyta 17 tikslų ir 169 uždaviniai tvarumo (darnumo) srityse ir daugiau nei 200 rodiklių tikslų pasiekimui vertinti. Tikslai grindžiami trimis darnaus vystymosi aspektais (aplinkos, socialiniu ir ekonominiu), apimančiais skurdo, nelygybės, maisto saugos, sveikatos, tvaraus vartojimo ir gamybos, augimo, užimtumo, infrastruktūros, tvaraus gamtinių išteklių valdymo, kovos su klimato kaita, lyčių lygybės, taikos ir įtraukios visuomenės ir kt. sritis:



4 pav. Tvaraus vystymosi sritys pasaulinėje darnaus vystymosi darbotvarkėje iki 2030 m.

Pagrindinės Kelių direkcijos tvarumo praktikų įgyvendinimo sritys yra:

Aplinkosauga

Darbuotojai

Žmogaus teisės

Santykiai su visuomene (bendruomenėmis)

Korupcijos prevencija

Bendrieji principai, kuriais Kelių direkcija vadovaujasi planuodama, vystydama tvarumo praktikas ir vertindama tvarumo praktikų vystymo rezultatus

Bendrieji principai, kuriais Kelių direkcija vadovaujasi, įgyvendindama tvarumo praktikas, yra:

- Tvarumo įgyvendinimo srityse vadovautis pasauliniais standartais kaip svarbiausiomis gairėmis: GRI (angl. *Global Reporting Initiative*) reikalavimai ilgalaikiam tvarumo praktikų planavimui, šių praktikų tęstinumui ir pamatuojamiems tikslams, veiksams, rodikliams;
- Tvari, atsakinga veikla yra esminė prielaida Kelių direkcijos kuriamos ilgalaikės vertės didėjimui, galimybė valdyti rizikas ir užtikrinti veiklos tęstinumą, todėl tvarumo praktikos yra ir bus planuojamos, įgyvendinamos, vertinamos, o ataskaitos – rengiamos ir viešinamos;
- Atitiktis teisė aktų reikalavimams tvarumo srityse – tik minimalus (bazinis) siekis tvarumo standartų įgyvendinime;
- Tvarumo veiklų planavimas integruojamas į strateginį ilgalaikį ir vidutinio laikotarpio veiklos planavimą;
- Planuodama ir vertindama tvarumo praktikų įgyvendinimą, Kelių direkcija vadovaujasi materialumo principu;
- Suinteresuotų Kelių direkcijos veiklomis šalių ir Kelių direkcijos teisėti interesai derinami, vadovaujantis tarnavimo viešajam interesui, visuomenės teisėtiems lūkesčiams prioritetu.

Materialumo principu Kelių direkcija, vystydama tvarumo praktikas, vadovaujasi pirmiausiai vertindama pačias reikšmingiausias aplinkosaugines, ekonomines ir socialines įtakas (poveikius), kitiems subjektams, šių poveikių rizikas bei galimas poveikių ilgalaikės pasekmės suinteresuotoms Kelių direkcijos veikla šalims. Materialumo principo taikymas yra tęstinis procesas ir Kelių direkcija šį procesą įgyvendina nuo pat savo veiklos istorijos pradžios.

Įgyvendindama tvarumo praktikas, Kelių direkcija vadovaujasi **Darnumo politika**, patvirtinta 2021 m. kovo 31 d. (https://lakd.lt/wp-content/uploads/2021/10/socialines_atsakomybes_politika.pdf).

Rengiant Darnumo politiką ir planuojant bei įgyvendinant tvarumo praktikas, aktyviai įsitraukė Įmonės valdybos nariai. Valdyba ir Įmonės vadovas yra nuolat įsitraukę į tvarumo praktikų įgyvendinimo priežiūrą.

ŠALYS, SUINTERESUOTOS KELIŲ DIREKCIJOS VEIKLOMIS

Kelių direkcija, pertvarkyta iš biudžetinės įstaigos į valstybės valdomą įmonę, savo tęstinę veiklą – valstybinės reikšmės kelių valdymą, priežiūrą ir plėtrą bei eismo saugos priemonių diegimą – vykdo nuo Lietuvos nepriklausomybės atgavimo (1991 m.) – t. y. 32 metus, todėl yra aiškiai identifikavusi svarbiausias suinteresuotas šalis – subjektus, kurių veiklai ir gyvavimui Kelių direkcijos vykdomos veiklos daro didžiausią įtaką. Kelių direkcija, būdama valstybės valdoma įmonė, siekia veiklos efektyvumo tokiomis būdais, kurie nekenktų kitų subjektų ir gamtos, ypač – labiausiai pažeidžiamų subjektų teisėtų interesų ir lūkesčių. Kelių direkcija siekia, kad jos veiklų įtaka kitiems subjektams ir aplinkai būtų teigiama arba bent neutrali. Šios teigiamos įtakos – vertės visuomenei kūrimas apibrėžtas ir Įmonės misijoje (<https://lakd.lt/wp-content/uploads/2022/02/Susisiekimo-ministro-2022-01-031-isakymu-Nr.3.24-1-patvirtintas-VI-LAKDSVP2022-2025m.-atnaujintas>). Kelių direkcija, vadovaudamasi tarptautine praktika, suinteresuotas jos veikla šalis skirsto į dvi pagrindines grupes:

- suinteresuotas jos veikla šalis, kurioms Kelių direkcijos vykdomos veiklos turi didžiausią ekonominę įtaką, t. y. šios šalys labiausiai ekonominiu požiūriu laimi dėl Kelių direkcijos vykdomų veiklų (projektavimo ir kitas paslaugas teikiančios įmonės, rangovinius darbus vykdančios statybos ir kitos įmonės, geležinkelių infrastruktūrą valdančios įmonės, savivaldybės, asocijuoti ir kiti partneriai, su kuriais bendradarbiaujama ir sutarčių pagrindu įgyvendinami bendri visuomenei svarbūs projektai, visi su valstybinės reikšmės kelių naudojimu susijusių mokesčių mokėtojai, privatūs žemės sklypų savininkai);
- suinteresuotas jos veikla šalis, kurioms Kelių direkcijos vykdomos veiklos turi didžiausią kitą, ne ekonominę įtaką, bet Įmonės veikla šioms šalims svarbi dėl kitų, svarbių jų gyvavimui priežasčių (visuomenė, bendruomenės, visi valstybinės reikšmės kelių naudotojai, valstybės institucijos ir įstaigos, žiniasklaida ir kiti subjektai, kuriems Kelių direkcijos veikla svarbi jų saugaus ir darnaus judumo valstybinės reikšmės keliuose užtikrinimui arba Kelių direkcijos veikla yra kitaip susijusi su šių subjektų veikla).

Vadovaudamasi pasauline praktika, tvarumo požiūriu Kelių direkcija nevertina ir neįtraukia į Tvarumo ataskaitą savo poveikio šalims, suinteresuotoms tuo, kaip naudojamas Įmonės kapitalas ir kapitalo (valstybės investuoto kapitalo) grąža.

Kelių direkcija planuoja 2022 m. atlikti išsamesnį jos veiklomis suinteresuotų šalių ir poveikių šių šalių veiklai vertinimą.

APLINKOSAUGA

Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, apie 50 proc. pervežamų krovinių yra atliekama vidaus vežimais, kurių esminė dalis vykdoma valstybinės reikšmės keliais.

Atsižvelgiant į tai, kad pervežimai automobilių keliais yra viena iš labiausiai teršiančių aplinką veiklų, aplinkosaugos priemonių diegimas, indėlis į klimato kaitos mažinimo priemonių diegimą, įskaitant ŠESD mažinimą yra vienas iš svarbiausių Kelių direkcijos uždavinių aplinkosaugos srityje.

ES Žaliojo kursas nustato gaires ir reikalavimus šalims narėms darnumo ir aplinkosaugos srityje.

ES Žaliojo kurso tikslai – mažinti klimato kaitos ilgalaikį neigiamą poveikį, anglies dvideginio ir kitų

dujų, sukeliančių šiltnamio efektą, išmetimo įtaką bei pasekmes ES šalių ekonomikoms, žmonėms ir gamtai. Europos Vadovų Taryba 2020 m. spalį pritarė Europos Komisijos iškeltam tikslui mažiausiai 55 proc. sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą iki 2030 metų.

EK komunikate „Europos žaliasis kursas“ (COM(2019) 640) nurodoma, jog iki 2050 m. siekiama 90 proc. sumažinti transporto išmetamą ŠESD kiekį, skatinant multimodalinį transportą, padidinant alternatyvių degalų gamybą bei skatinant mažiau teršiančių automobilių naudojimą miestuose, o EK komunikate „Europa kelyje“ (COM(2018) 293) keliama tokie eismo saugumo tikslai: turi būti išvengiama sužalojimų ir žūčių dėl eismo įvykių, užtikrinamas netaršus judumas gaminant elektromobilių baterijas Europoje.

Pagal Baltosios knygos nuostatas ES valstybės iki 2050 m. turės visiškai pereiti nuo taršių prie alternatyviu kuru varomų automobilių ir tokiu būdu sumažinti bendrą transporto sektoriaus išmetamą ŠESD kiekį. Europos mažataršio judumo strategija (COM 2016) siekiama iki 2050 m. transporto sektoriuje išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti iki 60 proc. Strategijoje numatyti šie pagrindiniai veiksniai: (1) didesnis transporto sistemos veiksmingumas, (2) mažataršė alternatyvi transporto energija, (3) mažataršės ir netaršios transporto priemonės.

Pėsčiųjų ir dviračių takų tinklo atnaujinimas ir plėtra

2021 m. Kelių direkcija nutiesė, rekonstravo ir sutvarkė 40,40 km pėsčiųjų dviračių takų, taip pat vykdė inžinerinių eismo saugos priemonių, pėsčiųjų perėjų įrengimą, pertvarkymą, atnaujinimą (143 vnt.).

Dviračių kaip saugios aplinkai transporto priemonės infrastruktūros plėtra – vienas iš Kelių direkcijos strateginių Žaliosios krypties projektų prioritetų. Lietuvoje pėsčiųjų ir dviračių takų tinklas yra nepakankamai išvystytas, neremontuotas, nevientisas ir nejunglus. Nesant tinkamai pėsčiųjų ir dviračių takų tinklo kaip draugiškos gamtai infrastruktūros, prisidedančios prie ŠESD emisijos mažėjimo, toliau didėja aplinkos tarša. Lietuvoje yra poreikis 1800 km naujų pėsčiųjų ir dviračių takų. Esamų pėsčiųjų ir dviračių takų tinklo bendras ilgis yra 1500 km.

Dėl minėtų priežasčių, siekiant naudoti visuomenei ir gamtai, Kelių direkcija kartu su Susisiekimo ministerija ir Lietuvos savivaldybių asociacija 2021 m. parengė vieningą **Pėsčiųjų ir dviračių takų prie valstybinės ir vietinės reikšmės kelių infrastruktūros plėtros iki 2035 m. planą** ir jį įgyvendins. Prioritetas rengiant šį planą yra pėsčiųjų ir dviračių takų plėtra, kuri bus vykdoma pagal patvirtintą prioritetinę projektų eilę. Kelių direkcija pagal savo veiklos kompetenciją jau parengė programos prioritetus ir metmenis. Dviračių ir pėsčiųjų takų atnaujinimas ir plėtra sudarys galimybę mažinti ŠESD emisiją, nes bus sukurtos saugesnės ir geresnės sąlygos kelių eismo dalyviams keliauti dviračiais ir pėsčiomis.

Išsami informacija apie iššūkius ir planus iki 2035 m. atnaujinant ir plėtojant pėsčiųjų ir dviračių takų tinklą pateikta viešai Kelių direkcijos tinklapyje paskelbtame Strateginiame veiklos plane 2022–2025 m.

Valstybinės reikšmės kelių apšvietimo modernizavimas – technologijų inovacija, taupanti elektros energiją ir mažinanti anglies dvideginio emisiją

2021 m. birželio mėnesį užbaigtas jau antrasis valstybinės reikšmės keliuose esančių šviestuvų keitimo į naujus, ekonomiškus LED tipo šviestuvus etapas. 2021 metais, įgyvendinus pirmuosius du valstybinės reikšmės kelių apšvietimo modernizavimo etapus, pakeista 98 proc. šviestuvų su natrio lempomis į naujus LED tipo šviestuvus.

Planuojama, kad investicijos šviestuvų pakeitimui turėtų atsipirkti ne vėliau kaip per 5 metus nuo jų

įrengimo (kylant elektros energijos kainoms senų natrio šviestuvų, kurie itin imlūs elektros energijai, pakeitimas LED šviestuvais tapo dar aktualesnis ir atsipirkimas gali įvykti dar greičiau). Atliktas modernizavimas padidins eismo saugą efektyviau apšviečiant kelius, sukurs ekonominę naudą (apie 378 tūkst. eurų dėl elektros energijos sutaupymo) ir tiesiogiai prisidės prie ŠESD (anglies dvideginio) emisijos mažinimo. Galimybė naujuosius šviestuvus valdyti realiu laiku leis gerokai greičiau pastebėti ir pašalinti galimus gedimus.

Kelių direkcijai įgyvendinus kelių apšvietimo modernizavimo projektą, Lietuva prisideda prie 2018/2002/ES Energijos efektyvumo direktyvos gairių įgyvendinimo bei Lietuvai iškeltų tikslų ir kiekvienais metais leis sutaupyti apie 1 proc. (2,7 GWh) Lietuvoje sunaudojamos elektros energijos kiekio. Šis elektros energijos sutaupymas kiekvienais metais sumažins anglies dvideginio emisiją iki 977 tonų.

2022 m. toliau įgyvendinamas paskutinis (trečiasis) valstybinės reikšmės kelių apšvietimo modernizavimo etapas, kurio metu diegiamos apšvietimo valdymo ir kontrolės sistemos ir sumontuoti bei integruoti į sistemą daugiau kaip 9 tūkst. šviestuvų valdiklių.



Poveikio aplinkai vertinimai: tvarumo principo įgyvendinimas kelių priežiūros ir plėtros planavime ir projektavime

Siekdama tausoti aplinką ir visuomenės sveikatą bei prevenciškai valdyti vykdomų veiklų poveikį aplinkai, Kelių direkcija kiekvienais metais vykdo strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (toliau – SPAV) ir poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) procedūras. Šios veiklos produktas – SPAV ir PAV dokumentai, kurių pagrindu, prieš įgyvendinant kelių rekonstrukcijų ir naujų kelių tiesimo procedūras, diegiamos aplinkos tausojimo priemonės siekiant išvengti tiesioginių arba netiesioginių, greitų ir ilgalaikių neigiamų poveikių aplinkai ir visuomenės sveikatai. Šioje srityje atlikta ir planuojama atlikti šiuos veiksmus:

- nuo 2019 m. iki 2021 m. įvykdyta 1 SPAV procedūra ir 13 PAV/atrankų dėl PAV procedūros bei parengti procedūrų dokumentai;
- 2022–2025 m. planuojama įvykdyti ne mažiau kaip 4 PAV /atrankos procedūras.

Įvykdžius SPAV ir PAV, projektuojama ilgalaikė infrastruktūra ir rengiami bei įgyvendinami investicijų projektai taip, kad jų įgyvendinimas taptų kuo neutralėsnis aplinkai. Kartu diegiamos ilgalaikės poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai mažinančios priemonės, tarnaujančios 20–30 m.

SPAV ir PAV dokumentų pagrindu taip pat užtikrinamas aplinkos ir visuomenės sveikatos apsaugos normų laikymasis, apsaugoma gamtinė aplinka ir kultūros paveldas.

Visomis SPAV ir PAV vertinimų rezultatų ir išvadų pagrindu diegiamomis kompleksinėmis priemonėmis siekiama mažinti klimato kaitos neigiamą poveikį kelių infrastruktūrai (ypač rekonstruojamoms kelio paviršinių nuotekų sistemoms), didinti kelių tinklo prieinamumą visiems keleiviams, įskaitant ir specialiųjų poreikių turinčius žmones.

Tvarumas užtikrinamas parengiant išsamius aplinkosauginius projektų dokumentus.

Kelių rekonstrukcijoms, remontams ir plėtrai naudojamų medžiagų tvarumas

Valstybinės reikšmės kelių elementams taikomi ilgaamžiškumo reikalavimai. Statinių gyvavimo trukmės reikalavimai kelių elementams yra nuo 20 iki 80 metų, taip užtikrinant tvarų medžiagų ir energijos naudojimą.

Rangos darbų vykdymo metu Kelių direkcijos inspektoriai ir samdomi techninės priežiūros vykdytojai tikrina medžiagų, naudojamų kelių priežiūrai ir plėtrai, sertifikatus. Žalieji pirkimai (taikant ISO 14001 ar atitinkantį standartą) užtikrina rangos darbų ekologiškumą, darnumą bei naudojamų medžiagų atitiktį (18 psl.). Valstybinės reikšmės kelių statybai naudojamos tik sertifikuotos medžiagos, taikomi ISO, EN standartų reikalavimai, CE ar atitinkamas ženklavimas.

Kelių direkcija nustato projektavimo paslaugas teikiančioms įmonėms užduotis užtikrinti kuo platesnį antrinių medžiagų panaudojimą. Visuose Kelių direkcijos valdomuose projektuose projektų rangovai frezuotą asfaltą naudoja kelio pagrindų įrengimui, ieškoma optimalių sprendinių, kad palikti kuo didesnę esamų gruntų kiekį. Visos medžiagos, kurioms galimas antrinis panaudojimas, Kelių direkcijai prižiūrint, statybos darbų vietose tinkamai surenkamos, saugomos ir panaudojamos pakartotinai.

Žaliosios krypties technologinės inovacijos: antrinis perdirbtų medžiagų panaudojimas

Siekdama tausoti gamtos išteklius ir tvariai panaudoti gamybos procesuose susidarančias antrines perdirbtas medžiagas, Kelių direkcija dalyvauja žiedinėje ekonomikoje – įgyvendina eksperimentinį projektą. Kelių direkcija kelio Nr. 1705 Mikutaičiai I–Vertimai ruožo nuo 0,0 km iki 3,770 km dalyje nuo 1,8 iki 2,8 km įrengė bandomąjį ruožą, kurį remontuojant panaudojo atliekų deginimo įrenginiuose susidarančias medžiagas – pelenus ir šlaką. Šio eksperimentinio projekto tikslas – ištirti ir įvertinti gamybos procesuose susidarančių medžiagų kartotinio panaudojimo galimybes šias medžiagas ne utilizuojant, o panaudojant kelių remontų procesuose įrengiant kelių dangos konstrukcijas. Pirmasis šio bandomojo ruožo įrengimo etapas 2021 m. jau įgyvendintas. Bandomojo ruožo remontui buvo panaudota virš 3100 kubinių metrų (9000 tonų) šlakų, kurie įprastu atveju būtų tiesiog nenaudingai utilizuojami. Antrajame

šio eksperimentinio projekto etape, kurio planuojama trukmė – 36 mėnesiai, bus vykdomi įrengto bandomojo ruožo tyrimai, kurių metu bus vertinamas panaudotų perdirbtų medžiagų funkcionavimas, jų savybių pastovumas ir kelio naudojimo eigoje atsirandančios pažeidimos. Šio eksperimentinio projekto antrąjį (tyrimų) etapą planuojama užbaigti iki 2024 m. balandžio, tačiau pirmuosius eksperimento rezultatus planuojama įvertinti jau 2022 m. ir 2023 m. pradžioje, t. y., po abiejų žiemų. Kelių direkcija, apibendrinusi šio aplinkosaugai svarbaus projekto tyrimų rezultatus, parengs išvadą, kurios atskleis, kokių mastu remontuojant kelius galima tvariai panaudoti perdirbtas medžiagas. Nuolatinis šlako ir pelenų panaudojimas didesniu mastu turėtų būti galimas tam tikrose kelio dangos konstrukcijose (pagrindė – žemesnės klasės konstrukcijose). Šių medžiagų nuolatinis tvarus panaudojimas sąlygotų reikšmingą naudą aplinkosaugai ir ekonomikai: sumažėtų naujai karjeruose išgaunamų kelio užpildų (žvyro, skaldos) poreikis taupant šiuos gamtinius išteklius ateities kartų poreikiams ir būtų sudarytos galimybės reikšmingai sumažinti atliekų deginimo ir bendro atliekų deginimo įrenginiuose utilizuojamų šlakų kiekius ir dėl to patiriamus su šia veikla susijusius kaštus.

Neigiamo poveikio aplinkai mažinimas: bioįvairovės apsauga

Siekiant didinti eismo saugą ir mažinti žūstančių gyvūnų skaičių Lietuvos keliuose buvo parengta ir Kelių direkcijos direktoriaus 2021 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. VE-74 patvirtinta Apsaugos sistemų nuo laukinių gyvūnų įrengimo valstybinės reikšmės keliuose prioritetinės eilės sudarymo metodika (toliau – metodika). Vadovaujantis metodikoje nustatytais kriterijais buvo parengta ir Kelių direkcijos direktoriaus 2021 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. VE-78 patvirtinta Apsaugos sistemų nuo laukinių gyvūnų įrengimo valstybinės reikšmės keliuose prioritetinė eilė (toliau – Eilė). Taip pat apsaugos priemonės nuo laukinių gyvūnų planuojamos ir įgyvendinamos kartu su kelio rekonstrukcijos, kapitalinių remontų projektais.

Šioje srityje atlikta ir planuojama atlikti šiuos veiksmus:

- nuo 2016 m. iki 2021 m. iš viso buvo įrengtos šios apsaugos priemonės nuo laukinių gyvūnų: apie 916 km tinklo tvoros, 15 požeminių perėjų stambiems laukiniams gyvūnams ir 14 požeminių perėjų smulkiesiems gyvūnams ir 15 varliagyviams;
- 2022–2025 metais su kelio rekonstrukcijos projektais planuojama įrengti 121 km tinklo tvorų, 2 požemines perėjas stambiems gyvūnams, 2 žaliuosius tiltus (valstybinės reikšmės magistraliniame kelyje A5 Kaunas–Marijampolė–Suvalkai*) bei 3 varliagyvių apsaugos sistemas.

Triukšmo valdymas mažinant neigiamą poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai

Kelių direkcija įgyvendina tęstinį, 2006 metais pradėtą ir tęsiamą iki šiol, visuomenės sveikatai ir aplinkai svarbų projektą, kurio tikslas – mažinti kelių eismo sukeltą viršnorminį aplinkos triukšmo lygį valstybinės reikšmės kelių gretimybėse, prisidedant prie visuomenės sveikatos gerinimo ir neigiamo triukšmo poveikio aplinkai mažinimo. Sukurti produktai, įgyvendinamos priemonės iki 2021 m. pabaigos:

- įrengta 1,45 km triukšmo užtvarų;
- strateginiai triukšmo žemėlapiai parengti 749,29 km ilgio pagrindinių kelių tinklui (skelbiami <https://eismoinfo.lt>). Žemėlapiuose pateikiama informacija apie triukšmo lygį visuomenei ir institucijoms. Informacija naudojama rengiant teritorijų planavimo dokumentus. Informacijos pagrindu diegiamos priemonės – triukšmo užtvaros, tylesnė, maža-triukšmė kelio danga ir kitos.

Kuriami nauji produktai, planuojamos 2022–2025 m. įgyvendinti tęstinės priemonės bei jų nauda visuomenei:

- Bus parengti atnaujinti strateginiai triukšmo žemėlapiai: iš viso apie 850 km ilgio pagrindinių kelių, kuriais per metus pravažiuoja daugiau nei 3 mln. automobilių (pagal 2019 m. eismo tyrimų duomenis), tinklui;
- įgyvendinami tęstiniai triukšmo prevencijos veiksmų planai 2019–2023 m.;
- iki 2023 m. bus sudaryti tolimesnio etapo triukšmo prevencijos veiksmų planai 2024–2028 m. Etapiškai mažinamas viršnorminis aplinkos triukšmo lygis valstybinės reikšmės kelių gretimybėse;
- triukšmo prevencijos veiksmų planai papildyti, bus sudaryta Triukšmo mažinimo priemonių įrengimo valstybinės reikšmės keliuose prioritetinė eilė;
- 2021 m., 2022 m. Kelių direkcija parengė ir patvirtino (2022-03-15 įsakymas Nr. VE-46) Triukšmo užtvarų sistemų įrengimo valstybinės reikšmės keliuose prioritetinės eilės sudarymo metodiką, reglamentuojančią triukšmą mažinančių priemonių, triukšmo užtvarų sistemų, valstybinės reikšmės kelių ruožuose parinkimo ir įrengimo prioritetinės eilės sudarymo tvarką, kriterijus ir bendruosius reikalavimus (toliau – Metodika). Pagal strateginių triukšmo žemėlapių informaciją, vadovaujantis Metodika, sudaryta ir patvirtinta Triukšmo užtvarų sistemų įrengimo valstybinės reikšmės keliuose prioritetinė eilė ([Prioritetinės eilės sąrašai pagal kelių ir jų elementų planavimo metodikas - LAKD](#)). Metodika ir Prioritetinė eilė papildė ne aglomeracijose esančių pagrindinių kelių triukšmo prevencijos veiksmų planą. Prioritetinė eilė bus peržiūrima ir atnaujinama ne rečiau kaip kartą per penkerius metus, suderinamai su naujo veiksmų plano rengimu.
- planuojama, kad 2022–2025 m. iš viso bus įrengta apie 14 km km triukšmo užtvarų;
- diegiama tylesnė, mažatriukšmė kelio danga.

Elektromobilių įkrovimo stotelių įrengimo projektas

Kelių direkcija laikotarpiu nuo 2016 m. iki 2021 m. metų įrengė 28 elektromobilių įkrovimo stoteles valstybinės reikšmės keliuose. Projektas įgyvendinamas siekiant darnaus vystymosi – skatinti visuomenę naudotis alternatyviais degalais varomomis transporto priemonėmis, tausojant aplinką ir mažinant anglies dvideginio emisijų aplinkoje. Projektas skatina darnų judumą ir sukuria sąlygas naudoti aplinkai draugišką transportą, oro kokybės gerinimą, svarbų visuomenės sveikatai. Svarstomas tolesnis Kelių direkcijos dalyvavimas elektromobilių įkrovimo stotelių plėtroje.

Alternatyvių degalų įkrovos stotelių duomenų surinkimo ir registro sukūrimo projektas

Kelių direkcija, siekdama efektyviau informuoti vartotojus apie teikiamas elektromobilių įkrovimo paslaugas, įgyvendina projektą „ID ir alternatyvių degalų duomenų surinkimas“ (ang. *ID and data collection for sustainable fuels in Europe*) (toliau – IDACS). Projekto parengiamieji darbai pradėti vykdyti 2019 m. ir buvo tęsiami 2021 m. Projektas įgyvendinamas vadovaujantis Europos komisijos sutartimi Nr. MOVE/B4/SUB/2018-489/CEF/PSA/SI2.792684. IDACS projekto tikslas – sukurti viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų operatorių ir jų valdomų prieigų registravimo sistemą. Tai yra tarptautinis projektas, kuriame dalyvauja virš 15 ES šalių narių įstaigų ir įmonių.

Projekto įgyvendimo metu vykdomos veiklos ir kuriami šie nauji elektromobilių vairuotojų ir visų suinteresuotų šalių aptarnavimui reikalingi produktai:

- elektrinio transporto infrastruktūrai suteikiamų ID kodų formato standarto sukūrimas;
- ID kodų registro, leidžiančio keisti duomenimis su nacionalinėmis ID registracijos organizacijomis (nacionalinėmis IDRO), sukūrimas;
- bus sukurtas metodas, kuris užtikrins bendrojo ID kodų registro ir nacionalinių IDRO registrų testinumą;
- duomenų rinkimas apie fizines įkrovimo vietas;
- statinių ir dinaminių duomenų DATEX II formatu teikimas per nacionalinį prieigos punktą;
- įgyvendinus projektą, bus sudarytos sąlygos vartotojams iš elektromobilių įkrovimo prieigų realiuoju laiku gauti šiuos duomenis:
- įkrovimo prieigos vieta (gatvė, miestas, pašto kodas);
- įkrovimo galimybės (galia, įkrovimo standartai);
- įkrovimo prieigos jungčių tipai (kištukai, kištukiniai lizdai, indukcinės kilpos, kt.);
- įkrovimo prieigos darbo valandos;
- atsiskaitymo už paslaugas būdai;
- įkrovimo prieigos pasiekiamumo statusas (veikia / neveikia);
- įkrovimo prieigos užimtumo statusas (laisva / užimta);
- įkrovimo paslaugos kaina (taikoma vartotojui be sutarties).

Planuojama projekto įgyvendinimo pabaiga – 2022 m. balandis.

Principo „teršėjas moka“ įdiegimas įgyvendinant Elektroninę kelių rinkliavų sistemą

Kelių direkcija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymu, sukurs ir įdiegs Elektroninę kelių rinkliavos sistemą (angl. *E-tolling*). Įgyvendinus Projektą, bus sparčiau pagerinta mokamų valstybinės reikšmės kelių būklė, nes iš sugeneruotų kelių rinkliavos įmokų pajamų bus skiriama žymiai daugiau lėšų mokamų valstybinės reikšmės kelių atnaujinimui ir plėtrai (papildomai apie 50 mln. eurų per metus). Tokiu būdu bus sudarytos galimybės sėkmingai įgyvendinti ES nustatytą tikslą, kad iki 2030 m. TEN-T pagrindinio kelių tinklo dalis atitiktų ES nustatytus reikalavimus.

Kartu su tiesiogine ekonomine nauda, šio projekto tikslai atitinka Žaliąją kryptį, nes atstuminės elektroninės kelių rinkliavos sistemos, įgyvendinančios ES direktyvose nustatytus principus „teršėjas moka“ ir naudotojas moka“ (rinkliavos dydis priklausys nuo nuvažiuoto atstumo ir transporto priemonės), įdiegimas skatins kelių eismo dalyvius pereiti prie mažiau taršių transporto priemonių ir tokiu būdu bus mažinamas ŠESD. Sukurta ir įdiegta Kelių direkcijos valdoma EKRS sudarys galimybę sukurti didesnę vertę klientams, kiekvienais metais sugeneruojant apie 50 mln. eurų daugiau įmokų lėšų iš atstuminės rinkliavos (lyginant su lėšomis kelių tvarkymui, gaunamomis iš gaunamų e. vinječių pajamų) ir skiriant jas mokamų kelių atnaujinimui ir jų saugumo padidinimui.

Projekto objektas – valstybinės reikšmės kelių transporto infrastruktūra (Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyti mokami valstybinės reikšmės keliai ir Valstybinės reikšmės kelių eismo informacinė sistema).

Projekto tikslas – užtikrinti įmokų, už transporto priemonių faktinį naudojimąsi Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais mokamais valstybinės reikšmės keliais, surinkimą, įgyvendinant Europos Sąjungoje taikomus kelių rinkliavos principus „naudotojas moka – teršėjas moka“ ir susigražinti dalį išlaidų, kurios bus naudojamos apmokestinamo valstybinių kelių tinklo infrastruktūros statybai, priežiūrai, eksploatavimui ir plėtrai (planuojama, kad šios rinkliavos, kuri pakeis vinječių sistemą, pajamos sudarys galimybę kiekvienais metais apie 50 mln. eurų padidinti šios veiklos finansavimą).

Projekto uždavinys – sukurti elektroninę kelių rinkliavos sistemą, kuri pakeis esamą elektroninių vinječių sistemą ir užtikrins įmokų už transporto priemones pagal jų faktinį naudojimąsi kelių infrastruktūra surinkimą.

Projekto veikla – elektroninės kelių rinkliavos informacinės sistemos įsigijimas pasirinkus optimalų modelį, minėtos sistemos sukūrimas, įdiegimas bei administravimas. Pagal savo esmę šis Projektas yra skaitmenizavimo projektas ir kartu žaliąją (taršos mažinimo) kryptį atitinkantis Projektas.

Kelių direkcija, rengdamasi Projekto įgyvendinimui, išnagrinėjo kitų ES šalių narių patirtį įgyvendinant analogiškus projektus. Atlikta analizė sudarė prielaidas optimaliam Projekto įgyvendinimo būdui parengti.

Siekiamas Projekto rezultatas – bus sukurta ir įgyvendinta elektroninė kelių rinkliavos sistema, leisianti užtikrinti įmokų už transporto priemones pagal jų faktinį naudojimąsi kelių infrastruktūra surinkimą, atsižvelgiant į nuvažiuotą atstumą ir padaromą žalą keliams ir gamtai.

Kitas rezultatas, kuris taip pat bus pasiektas įgyvendinus Projektą – bus užtikrinta Lietuvos kaip Europos Bendrijos šalies atitiktis ES direktyvų keliams reikalavimams.

Taigi, šio Projekto įgyvendinimas sukurs prielaidas Lietuvos mokamų valstybinės reikšmės kelių finansavimo padidinimui ir užtikrins šių kelių kokybės spartesnį gerinimą ir saugumo padidinimą Kelių direkcijos klientams – visuomenei ir visiems automobilių kelių naudotojams. Kitų ES šalių narių (pavyzdžiui, Lenkijos, Slovakijos) patirtis įgyvendinant tokius projektus parodė, kad būtent elektroninės kelių rinkliavos, kurių dydis priklauso nuo nuvažiuoto atstumo ir skatina vežėjus pereiti prie draugiškesnių aplinkai transporto priemonių ir optimizuoti kelionių maršrutus, sudarė galimybes sukaupti stabilias papildomas pajamas mokamų valstybinės reikšmės kelių atnaujinimui.

Gamtos išteklių taupymas ir ŠESD mažinimas Kelių direkcijos vidaus procesuose

Viena iš prioritetinių Kelių direkcijos veiklos efektyvumo didinimo krypčių – **popierinių dokumentų atsisakymas**. Nuosekliai įgyvendinant šią kryptį nuo 2018 m. pasiekta, kad 2021 m. elektroniniai dokumentai Kelių direkcijoje sudarė jau 89 proc. visų Kelių direkcijos rengiamų dokumentų (2020 m. šis rodiklis buvo 71 proc., 2019 m. – 45 proc., 2018 m. – 32 proc.).

Kelių direkcija, siekdama Žaliojo kurso tikslų, pasirengusi žengti dar vieną žingsnį – jau nuo 2023 metų planuoja visiškai atsisakyti popierinių dokumentų ir pereiti prie visų dokumentų tvarkymo elektroniniu būdu, išskyrus išimtinius atvejus ir kai popierinių dokumentų pateikimą imperatyviai reglamentuoja teisės aktai.

Išsami informacija apie kitas Kelių direkcijos iniciatyvas didinant vidinių administravimo procesų efek-

tyvumą pateikti Kelių direkcijos 2021 m. veiklos ataskaitoje.

1 lentelė

**Kelių direkcijos įgyvendinti 2019–2021 m. ir planuojami 2022–2025 m. įgyvendinti Aplinkosau-
gai ir darniam bei saugiam judumui svarbūs projektai**

Veiklos (projekto) rodikliai		2019 m. faktas	2020 m. faktas	2021 m. faktas	2022 m. planas	2023 m. planas	2024 m. planas	2025 m. planas
1	Įrengta greito krovimo stotelių elektromobiliams magistraliniuose keliuose, vnt.	0	1	2	-			
2	Rekonstruota „Via Baltica“ kelio*, km	11,53	0	0	4,1	0	40,2	0
3	Laukinių gyvūnų apsaugos sistemų įrengimas, km	31	80	46	26,4	23,4	36	36
4	Įrengta dviračių takų, km	35	25	40,4	21	87	87	76
5	Sukurta pažangių viešųjų ir administracinių elektroninių paslaugų, taupančių gamtos išteklius ir prisidedančių prie korupcijos prevencijos, vnt.	0	1	E. paslaugų portalo vystymas ir plėtra 2022–2024 m.				
6	Įrengtos dinaminio eismo valdymo sistemų vietos didinant eismo saugą visiems kelių naudotojams, vnt.	0	1	49	25	-		
7	Įrengta greičio kontrolės priemonių, didinančių eismo saugą, vnt.	0	88	94	100	-		
8	Pertvarkyta nesaugių sankryžų**, vnt.	18	6	9	11	10	11	10
9	Įrengta triukšmo valdymo priemonių, km	1,45	0	1,14	3,2	3,5	3,75	3,75

* Kompleksiškai įgyvendinant rekonstrukcijos projektą kartu diegiamos inovatyvios eismo saugumo ir eismo valdymo tobulinimo priemonės.

** Pertvarkant sankryžas į saugesnes, įdiegti inovatyvūs sprendimai.

„Žalieji“ viešieji pirkimai 2020–2021 m.

Kelių direkcija, vykdydama viešuosius paslaugų ir darbų pirkimus, kurių tikslas – valstybės specialiojo įpareigojimo vykdymas tvarkant Lietuvos valstybinės reikšmės kelius, intensyviai vykdo „žaliuosius“ pirkimus. „Žalieji“ pirkimai 2020 m. sudarė 10 proc. visų Kelių direkcijos 2020 m. įvykdytų viešųjų pirkimų vertės (34 mln. eurų). Pažymėtina, kad deklaravusi šį viešųjų pirkimų veiklos rezultatą, Įmonė pagal 2020 m. rezultatus buvo 2-oje vietoje tarp 20-ties Lietuvos įmonių, įvykdžiusių daugiausiai „žaliųjų“ pirkimų. Kelių direkcijos „žalieji“ pirkimai 2021 m. sudarė net **56,2 proc.** visos įvykdytų pirkimų vertės. Vertinant Lietuvos Respublikos ministerijos naujausią viešinamą informaciją, kad žaliųjų pirkimų rodiklis Lietuvoje 2021 m. metų trečiąjį ketvirtį pasiekė 18,3 proc. dalį visuose pirkimuose bei faktą, kad Lietuvoje 2021 m. lapkričio pabaigoje iš viso yra tik 240 subjektų vykdomuose pirkimuose yra žaliųjų pirkimų, Kelių direkcijos pasiektas 2021 m. rezultatas prisidedant prie Lietuvos žaliųjų pirkimų yra svarus ir jau viršijantis Aplinkos ministerijos skelbiamą siekiamybę dėl siektino ne žemesnio 50 proc. vidutinio Lietuvos rodiklio šioje srityje 2022 m.

DARBUOTOJAI. SOCIALIAI ATSAKINGA DARBDAVYSTĖ

Socialiai atsakinga darbdavystė. Kelių direkcija veikia kaip socialiai atsakingas darbdavys, kasmet vis daugiau dėmesio skiriant darbuotojų gerovei. Siekiant gerinti Kelių direkcijos darbuotojų supratimą, kas tai yra socialinė atsakomybė, skatinti darbuotojų socialinę atsakomybę, Kelių direkcija taiko socialinės atsakomybės principus, gerinant darbo sąlygas, organizuojant seminarus darbuotojams, bendras projektines veiklas. Kelių direkcija, kaip socialiai atsakinga organizacija, nuolat ieško būdų, kaip taupyti kasdien naudojamus išteklius, prisidėti tausojant aplinką, žmogiškųjų išteklių laiko resursus ir kt.

2 lentelė

Veiklos sritis	Veiklos aprašymas	Rezultatai, rodikliai ir kita informacija
Darbuotojų adaptacija	Kai į kolektyvą ateina naujokas, labai svarbu kad jis būtų laukiamas, priimtas draugiškai ir geranoriškai. Naujokų pirmi įspūdžiai pradėjus adaptacijos programą – jaučiasi laukiami, kolektyvas iniciatyvus ir išradingas, aukšta bendravimo kultūra, čia dirba savo srities profesionalai, čia vyrauja šiltos emocijos. Naujiems komandos nariams svarbu: darniai sutarti su kolektyvu; profesinis tobulėjimas; karjeros galimybės; mokymosi galimybės; geros darbo priemonės; geras mikroklimatas ir kt.	Naujai priimtų darbuotojų pasilikimas po bandomojo laikotarpio – 97,2 proc. (2020 m. – nebuvo skaičiuojama)

Kompetencijų modelis	Peržiūrėtos ir supaprastintos turimos Kelių direkcijos bendrosios, profesinės ir vadovavimo kompetencijos ir elgsenos, siekiant didesnio aiškumo, paprastumo bei vienodo jų interpretavimo vertinimo procese. Atnaujintas kompetencijų modelis šiais metais integruotas į veiklos vertinimo procesą.	Patvirtintas supaprastintas kompetencijų modelis
Darbuotojų veiklos vertinimo sistema	Parengta darbuotojų veiklos vertinimo politika, kuri yra viešai skelbiama Kelių direkcijos interneto svetainėje. Į veiklos vertinimo procesą integruota ugdymo vieta, kuri yra viena iš svarbiausių veiklos vertinimo dalių. Organizacija auga ir tobulėja, kai darbuotojai auga ir tobulėja.	Patvirtintas dokumentas Ugdymo tikslai vadovaujančioms pareigybėms kaip KPI
Įsitraukimo tyrimas	Darbuotojų pasitenkinimo rodiklis yra aukštesnis už Lietuvos organizacijų pasitenkinimo darbu vidurkį (54 proc.) Lietuvos organizacijų eNPS lygus –1 proc., VĮ eNPS – 13 proc. Kelių direkcijos darbuotojų įsitraukimo į darbą rodiklis viršija Lietuvos organizacijų įsitraukimo į darbą rodiklį (56 proc.). Labiausiai Kelių direkcijos darbuotojai patenkinti santykiais su kolegomis (76 proc.), santykiais su tiesioginiu vadovu (75 proc.), psichologiniu saugumu (73 proc.), darbine veikla (67 proc.), įgalinimu (65 proc.) bei įmonės įvaizdžiu (64 proc.). Parengtos darbuotojų įsitraukimo tobulinimo gairės – numatyti pagrindiniai principai, kuriais vadovaujama didinant darbuotojų įsitraukimą ir gerinant darbuotojų įsitraukimo rodiklį Kelių direkcijoje ir tolimesni projekto įgyvendinimo etapai.	Darbuotojų pasitenkinimas darbu – 60 proc. Darbuotojų lojalumo rodiklis (eNPS) lygus 22 proc. Darbuotojų įsitraukimas į darbą – 59 proc. (įsitraukimo tyrimas pirmą kartą Kelių direkcijoje atliktas 2021 m.)

Kelių direkcija didelį dėmesį skiria darbuotojų vidinei karjerai. Darbuotojai ugdo naujus įgūdžius bei kelia kvalifikaciją ne tik mokymuose, padedant išorės lektoriams, tačiau ir sėkmingai perima patirtį vieni iš kitų

Pamainumo planavimas	Vadovų komandai buvo pristatyta kritinių pareigybių vertinimo, planavimo ir stebėsenos metodika. Sesijų su aukščiausio lygio vadovais metu, buvo išgryninti kritinių pareigybių vertinimo kriterijai, pagal kuriuos skyrių vadovai išsiginčino savo skyriuose esančias kritines pareigybes. 2021 m. pirmą kartą parengti kiekvieno padalinio pamainumo planai, kuriuose numatyti konkretūs darbuotojų kompetencijų ugdymo tikslai ir karjeros perspektyvos. Įgyvendinant šią politiką tikimasi suvaldyti rizikas, kylančias dėl netikėto darbuotojų išėjimo iš darbo, bei planuoti darbuotojų karjeros perspektyvas.	Kritinių pareigybių sk. – 35, t. y. 12,59 proc. (2020 m. – nebuvo skaičiuojama); Vadovų pamainumo rodiklis – 7,69 proc.; Kritinių pareigybių pamainumo planavimo rodiklis – 8,57 proc.
----------------------	--	---

Kelių direkcija skatina darbuotojų ugdymą, prioritetai orientuojami į ugdomąjį vadovavimą, darbuotojų emocinę gerovę, taip pat dėmesys skiriamas mokymams veiklos kokybei gerinti

Mokymo planas	2021 m. darbuotojų mokymams buvo numatyta 87,8 tūkst. Eur be PVM (2020 m. – 55,7 tūkst. Eur be PVM). Bendrosioms kompetencijoms skirta 39,7 proc. lėšų, profesinėms – 46 proc., vadovavimo – 14,3 proc.	Planas įvykdytas 94 proc. (2020 m. – 70,5 proc.)
E. mokymų sistema	Įdiegta e. mokymų sistema Moodle. Tai įrankis, kuris leis patogiai ir saugiai pateikti mokymo medžiagą bei testų rezultatus Kelių direkcijos darbuotojams. Mokymai bus prieinami visiems darbuotojams bet kuriuo metu ir bet kurioje vietoje, bus galima kaupti ir saugoti aktualią ir svarbią mokymų informaciją neribotam laikui.	Sukurta e. mokymų sistema
Vadovų klubas	Vadovai tobulino kompetencijas įkurto „Vadovų klubo“ veikloje. Organizuota vadovų atvirumo sesija „Santykiai darbe: nuo emocijų iki elgesio modelių“ ir vadovų komandos mokymai „Darbas grupėse, grupių dinamika, jų valdymo metodai“, „Kaip pasakyti NE“, „Grįžtamojo ryšio kultūra“.	Sukurti principai grįžtamojo ryšio procese, atnaujintas veiklos vertinimo procesas

Įmonė nuolat ieško būdų, kaip taupyti kasdien naudojamus išteklius, prisidėti tausojant aplinką (maksimaliai sumažinant popierinių dokumentų naudojimą), žmogiškųjų resursų laiką, diegiant aiškius ir skaidrius procesus

Personalo informacinės sistemos diegimas	2021 m. buvo diegiama personalo informacinė sistema „Profitweb“, vykdomi testavimo darbai. Rinkti, susisteminti ir pateikti duomenys perkėlimui į šią sistemą, kuriami dokumentų šablonai, nustatomos derinimo sekos, testuojamas įrašų atvaizdavimas žiniaraščiuose ir darbuotojų saviarnos naudojimas. Šios programos pagalba sutaupomi darbuotojų laiko resursai administruojant darbuotojų darbo laiko apskaitą, personalo prašymų teikimą ir kitus su darbo santykiais susijusius administracinius procesus.	Sukurta personalo administravimo informacinė sistema
Kilnojamojo pobūdžio darbo nuostatų keitimas	Atsižvelgiant į darbuotojų, dirbančių kilnojamojo pobūdžio darbą pasiūlymus ir suderinus su Darbo taryba, buvo pakoreguotos kilnojamojo pobūdžio darbo nuostatos. Kilnojamojo pobūdžio darbo norma nuo 50 proc. darbuotojo darbo laiko per metus, sumažinama iki 40 proc.	-
Procesinio valdymo diegimas žmoniškųjų išteklių valdymo srityje	2021 m. Kelių direkcijoje pradėjus procesinio valdymo procedūras dalis iki šiol galiojusių tvarkų, susijusių su žmoniškųjų išteklių procesų valdymu, darbo laiko apskaita, nuostatų peržiūrėtos ir perkeltos į veiklos vadovus ir proceso standartus. Parengti dokumentai: 1. VV-PLP2.07 Darbuotojų veiklos valdymo veiklos vadovas; 2. PS-PLP2.07 Darbuotojų veiklos valdymo procesas; 3. VV-PLP2.06 Darbo laiko valdymo veiklos vadovas; 4. VV-PLP2.09 Atlygio ir kitų naudų valdymo veiklos vadovas; 5. PS-PLP2.09 Atlygio ir kitų naudų valdymo procesas.	Patvirtinti 5 dokumentai
Tvari organizacinė kultūra, sveikatos gerovės darbe puoselėjimas daro ypač didelę įtaką Kelių direkcijos mikroklimatui.		

Organizacinė kultūra	Nuo 2018 m. veikia Organizacinis komitetas, šiuo metu yra 20 narių, ambasadoriaujančių ir puoselėjančių Kelių direkcijos tradicijas. Jis veikia pasidalintos lyderystės principu, sudarant galimybes kiekvienam ambasadoriui imtis lyderystės tam tikruose projektuose. 2021 m. sukurta vertybių laboratorija. Jos tikslas – kurti ir įgyvendinti įvairias veiklas, padedančias paversti vertybes tikrove, – apčiuopiama ir atpažįstama praktikoje. Vertybių laboratorijoje yra 5 vertybių ambasadoriai. 2021-12-06 startavo renginys „Sėkmės istorijos“, kuriose darbuotojai dalinasi savo pasiekimais, įgyvendintais prasmingais darbais.	Suorganizuoti 26 renginiai (2020 m. – 17) Vidutinis darbuotojų, dalyvaujančių renginiuose, skaičius – 76 proc. (2020 m. nebuvo skaičiuojama); Sukurtas projektas „Ačiū metras“, gauta 332 atvirlaiškiai padėkojant kolegoms už vertybių puoselėjimą  The image shows a graphic for the 'Ačiū metras' (Thank You Meter) project. It features a stylized road graphic with the years 2021 and 2022. Above the road is the text 'Ačiū' in a handwritten style with a heart symbol. Below the road is the hashtag '#AČIŪmetras' and the text 'VERTYBIŲ LABORATORIJA'. At the bottom are four yellow diamond-shaped icons representing different values: a person, a building, a tree, and a gear.
-----------------------------	--	--



Sveikatos darbe gerovė	2021 m. buvo įgyvendintos įvairios sveikatingumo programos darbuotojams: - sveikatingumo mėnuo – kiekvieną gegužės penktadienį darbuotojams buvo skirti renginiai apie mitybos ir aktyvumo reikšmę mūsų gyvenime, pozityvaus mąstymo įtaką mūsų savijautai, kaip veikia aromaterapija, kaip išlaikyti gyvenimo ir darbo balansą bei gerą nuotaiką. Darbuotojai susitiko su gydytoja endokrinologe, kuri papasakojo apie angliavandenių apykaitos sutrikimus ir kaip jų išvengti. O sveikatingumo mėnesį vainikavo susitikimas su Gian Luca, kurio metu gamintas sveikas ir skanus patiekalas; - organizuoti Vilniaus visuomenės sveikatos biuro „Vilnius sveikiau“ pirmosios pagalbos mokymai: širdies miokardo infarkto, smegenų insulto atpažinimas ir pirmoji pagalba. Pirmosios kelios minutės yra pačios svarbiausios nelaimės atveju, kadangi jos nulemia net tik tikimybę nukentėjusiajam atsigauti, bet ir tęsti tokios pačios kokybės ir sveikatos gyvenimą; - organizuotos Eriko Berno transakcinės analizės praktikos.	73 proc. darbuotojų psichologinį saugumą Kelių direkcijoje vertina gerai arba labai gerai.
-------------------------------	--	---

Socialinės atsakomybės apklausa	Socialinė veikla yra viena iš aktualesnių sričių, todėl siekiant įvertinti situaciją, kokia darbuotojų nuomonė ir įtrauktis į šią sritį, 2021 m. pab. darbuotojai pakviesti išsakyti savo nuomonę socialinės atsakomybės veiklų klausimais. Siekta sužinoti, kiek darbuotojams svarbu, kad įmonė būtų socialiai atsakinga (net 89 proc. apklaustųjų palaiko šią mintį). 48 proc. atsakiusių mano, kad Kelių direkcija skiria pakankamai dėmesio socialinės atsakomybės ir aplinkosauginėms veikloms. Džiugu, kad net 99 proc. tyrime dalyvavusių darbuotojų nurodė, jog mielai dalyvautų ar pagal galimybes kartais prisidėtų prie socialiai atsakingų iniciatyvų. Apibendrinus pateiktus atsakymus, matoma, kad darbuotojams, dalyvavusiems tyrime, rūpi socialinės atsakomybės klausimai ir išryškėjo tendencija dėl naujų iniciatyvų, projektų organizavimo.	
---------------------------------	---	--

Kelių direkcija nusimato priemonės darbuotojų gerovės, darbo ir poilsio balansui užtikrinti. Darbuotojai gali pasinaudoti laisvu nuo darbo laiku, darbo ir šeiminių įsipareigojimų derinimui. Tai ne tik Lietuvos Respublikos darbo kodekse numatytos, bet ir papildomos lengvatos, kurios sukuria palankesnes ir lankstesnes darbo sąlygas. Šeiminių darbuotojo įsipareigojimų gerbimo principų įgyvendinimas pasireiškia per:

- teisę į apmokamą laisvą nuo darbo laiką slaugant sergantį vaiką arba kitą artimą asmenį, kuriam reikalinga slauga, nesikreipiant dėl slaugos į sveikatos priežiūros įstaigą dėl sergančio šeimos nario slaugymo – iki 2 (dviejų) darbo dienų per kalendorinių metų laikotarpį;
- teisę į apmokamą laisvą nuo darbo laiką sunegalavus pačiam darbuotojui ir nesant poreikio kreiptis į sveikatos priežiūros įstaigą dėl darbuotojo laikinojo nedarbingumo – iki 2 (dviejų) darbo dienų per kalendorinių metų laikotarpį;
- teisę į apmokamą laisvą nuo darbo laiką vykstant į vaikų renginius ar susitikimus ugdymo įstaigose – iki 2 kartų per kalendorinių metų laikotarpį po pusę darbo dienos;
- teisę į apmokamą laisvą nuo darbo laiką asmeniniams, šeimos administraciniais ar sveikatos reikalams tvarkyti – iki pusės darbo dienos kartą per ketvirtį;
- teisę į apmokamą laisvą nuo darbo laiką dėl artimo šeimos nario netekties iki 3 (trijų) darbo dienų.

Tvarus atlygis. Kelių direkcijoje visa personalo valdymo funkcija yra nukreipta į įmonės svarbiausias veiklos sritis ir tikslus, kuri užtikrina talentų pritraukimo ir išlaikymo sistemų funkcionavimą įmonėje, taip kuriant įmonės išskirtinumą ir unikalumą bei didinant konkurencinį pranašumą darbo rinkoje. Atlygio politikos principai pagrįstumas, skaidrumas, teisingumas, nuoseklumas ir motyvavimas yra orientuoti į reikiamos, aukštos kompetencijos darbuotojų pritraukimą ir išlaikymą, į darbuotojų gerovės didinimą

bei vertės įmonei sukūrimą.

Siekiant efektyviai valdyti atlygį, Politikos principai orientuoti į „3 P modelį“ (3 perspektyvas):



6 pav. Politikos principai orientuoti į „3 P modelį“

3 lentelė

Veiklos sritis	Veiklos aprašymas	Rezultatai, rodikliai ir kita informacija
Lietuvos atlyginimų rinkos bendras Kelių direkcijos palyginamasis koeficientas	Šis palyginamasis koeficientas parodo Kelių direkcijos bendrą išorinį palyginamąjį koeficientą (jis apskaičiuojamas dalijant atskiras Lietuvos atlyginimų rinkos tyrime dalyvavusių įmonių atlygių sumas iš rinkos 50-osios procentilės verčių sumos). Informacija gauta po atlikto atlygio rinkos tyrimo (2021 m. rugsėjį)	114,3 proc. (2020 m. – 113 proc.)
Komunikacija apie atlygį	2021 m. pirmą kartą Kelių direkcijoje visiems darbuotojams buvo pristatyti išsamūs Lietuvos atlyginimų rinkos tyrimų rezultatai bei Kelių direkcijos individualus palyginimas su tikslinėmis rinkomis	Valdyboje patvirtinti nuoseklaus atlygio valdymo sprendimai
Kitos naudos	Peržiūrėtas, valdybai pristatytas ir atnaujintas papildomų naudų paketas. Patvirtinta nauja papildoma nauda – „Piniginis krepšelis neformalioms komandinėms veikloms“.	Padidinti vienkartinį išmokų dydžiai, peržiūrėti ir padidinti pastoviosios atlygio dalies intervalai, padidinta kintamoji atlygio dalis (toliau – KAD) specialistų gr., patvirtintas krepšelis neformalioms komandinėms veikloms

Darbuotojų įvairovė ir įtrauktis. Remiantis pasauliniais tyrimais „Įvairovė (angl. *diversity*) organizacijų pasaulyje yra svarbus įmonių brandos, lyderystės ir gebėjimo prisitaikyti prie besikeičiančios aplinkos ženklas.“ Kelių direkcija veikia įvairovę organizacijoje skatinančiais principais, tai įtakoja ne tik organizacijos veiklą, kultūrą, bet ir gerus darbuotojų savanoriškos kaitos rodiklius. Kelių direkcijoje dirba skirtingų požiūrių žmonės, todėl svarbu išlaikyti vientisumą tarp įvairovės ir pagarbą kiekvieno išskirtinumui. Įvairovė yra privalumas organizacijai, kuo jos daugiau, tuo santykiai tampa darnesni. Šioje įmonėje vertina-

mas kiekvieno žmogaus unikalumas, todėl reikalingas skirtingas priėjimas, taip kuriami glaudūs ryšiai ir bendrystė.

4 lentelė

Veiklos sritis	Veiklos aprašymas	Rezultatai, rodikliai ir kita informacija
Vidutinis darbuotojų amžius	Kelių direkcijoje dirba įvairių kartų žmonės.	darbuotojų amžiaus vidurkis 43 m. (2020 m. – 43 m.), jauniausiam darbuotojui – 24 m., vyriausiam – 67 m.
Lyčių rodiklis	Kelių direkcijoje vyrauja lyčių pasiskirstymo balansas.	48,3 proc. – moterų, 51,7 proc. – vyrų
Savanoriška kaita	Tai beveik penkis kartus mažesnis rodiklis negu Lietuvos darbo rinkoje (15 proc.). Dėl karjeros galimybių savo noru darbą paliko 7 darbuotojai (58 proc.), dėl atlygio – 2 darbuotojai (17 proc.), dėl persikvalifikavimo – 2 darbuotojai (17 proc.), suėjus senatvės pensijai – 1 darbuotojas (8 proc.). Savanoriška kaita vertinant darbuotojo stažą Kelių direkcijoje: iki 1 m. – 25 proc. darbuotojų, nuo 1 iki 5 m. – 58 proc., nuo 5 iki 10 m. – 17 proc.	4,56 proc. (2020 m. – 2,13 proc.)
Darbuotojų pasiskirstymas stažo intervalais	Kelių direkcija darbuotojų skaičiumi yra sparčiai auganti organizacija ir tam daugiausiai įtakos turėjo prijungus TITC kompetencijas.	iki 3 m. stažo Kelių direkcijoje turi 65 proc., darbuotojų, 4–5 m. – 10 proc., 6–9 m. – 5 proc., virš 10 m. – 20 proc.

Bendradarbiavimas su darbuotojų atstovais. Kelių direkcija, kaip socialiai atsakingas darbdavys, glaudžiai bendradarbiauja su Darbo taryba, vykdydama ne tik konsultavimosi ir informavimo procedūras, bet ir tarantis ir prieinant bendro sutarimo darbuotojų darbo santykių, darbo organizavimo ir kt. tiek darbuotojui, tiek darbdaviui svarbiais klausimais. 2021 m. buvo išrinkta nauja Darbo taryba, kurią atsižvelgiant į įmonės darbuotojų skaičių sudaro 5 nariai.

Bendradarbiavimas su socialiniais partneriais. Kelių direkcija, kaip socialiai atsakinga organizacija, vysto socialinės atsakomybės projektus, kurie orientuoti net tik į darbuotojų, bet ir socialinių partnerių įtraukimą ir kompetencijų vystymą.

5 lentelė

Veiklos sritis	Veiklos aprašymas	Rezultatai, rodikliai ir kita informacija
Bendradarbiavimas su Veisiejų vaikų dienos centru	Kelių direkcijos darbuotojai, tęsdami „Pyragų dienos“ tradiciją ir džiaugdamiesi būdami šios tradicijos dalimi, dalijosi su kolegomis „gabalėliu gerumo“, organizuodami su departamento ar skyriaus kolegomis bendrą ėjimą, kurio metu pavaišino vieni kitus pyragais, pabendravo gyvai su kolegomis bei prisidėjo paaugodami Veisiejų vaikų dienos centrui. Už surinktas lėšas Kelių direkcijos atstovai gruodžio mėnesį aplankė Veisiejų vaikų dienos centro lankytojus išpildė jų norus – kiekvienam už Kelių direkcijos darbuotojų paaukotas lėšas nupirko dovanėles, vaišių bei džiaugėsi galėdami pajusti vaikučių nuoširdžias šypsenas bei išgirsti jų svajones, o jos labai paprastos ir žemiškos: gerai mokytis, turėti gerą šeimą, būti policininku, traktorininku. Viena didžiausių svajonių – pamatyti Vilnių bei aplankyti televizijos bokštą. Šią svajonę pažadėjome išpildyti 2022 m. Veisiejų vaikų dienos centro lankytojai kvieisti dalyvauti įvairiuose Kelių direkcijos organizuojamuose renginiuose.	Aplankyti Veisiejų vaikų dienos centro lankytojai  
Bendradarbiavimas su socialine įdarbinimo agentūra VŠĮ „SOPA“	Kvietėme šios organizacijos dalyvius į įvairius renginius, pradėjome tęstinį projektą darbo paieškos tema. Balandžio mėnesį įvyko pirmas susitikimas su VŠĮ „SOPOS“ dalyviais, kurio metu kalbėta apie pagrindinius sėkmingo darbo pokalbio aspektus. Dalyviai šiuo susitikimu buvo labai patenkinti, atsižvelgdami į rekomendacijas atnaujino savo gyvenimo aprašymus, susikūrė paskyras socialiniame tinkle, kuris orientuotas į darbo paiešką. Taip jie tapo labiau matomi atrankų specialistų, kurie vykdo darbuotojų paiešką per šią platformą. Kelių direkcija dalyvavo VŠĮ „SOPOS“ organizuojamoje DUADAY akcijoje, kurios metu įvyko trys „šešėliavimo“ susitikimai. Tai akcija, kai darbuotojas supažindina ir pristato savo darbą dalyviui iš VŠĮ „SOPOS“. Dalyviai ne tik stebėjo darbuotojų darbą, bet ir patys gavo atlikti kai kurias užduotis. Darbuotojai labai gerai atsiliepė apie dalyvius: dalinosi patirtimis, buvo žingeidūs, daug klausinėjo, domėjosi keliama reikalavimais toms darbo pozicijoms užimti.	

Bendradarbiavimas su mokymo institucijomis	2021-12-06 Vilniaus Biržiškos gimnazijoje įvyko kelių inžinieriaus profesijos populiarinimo renginys (dalyvavo 30 III-ųjų gimnazijos klasių mokinių); įvyko susitikimas su VGTU, aptartos 2022 m. bendradarbiavimo gairės.	Pravestas nuotolinis seminaras moksleiviams
Kelių direkcija nuo 2018 m. yra Personalo valdymo profesionalų asociacijos (PVPA) narė, dalyvaujanti šios asociacijos veikloje bei renginiuose.		



Įmonė siekia, kad darbuotojai gerai jaustųsi ir didžiuotųsi dirbdami Kelių direkcijoje, rekomenduotų kaip gerą darbdavį pažįstamiems, taip organizacijai įgyjant konkurencinį pranašumą darbo rinkoje dėl geriausių ir kompetentingiausių darbuotojų.

Kelių direkcijoje yra vykdoma darbuotojų įsitraukimo rodiklio stebėsenos dinamika:

Rodiklis – darbuotojų įsitraukimo rodiklis (procentinė išraiška).

Tikslas – stebėti darbuotojų įsitraukimo rodiklio dinamiką.

Reguliarumas – kasmet (kartą per kalendorinius metus).

Rodiklio apskaičiavimas – trečiosios šalies pateikta metodika.

Įsitraukimo rodiklis skaičiuojamas už metus, atlikus įsitraukimo tyrimą (anketinės apklausos metodu). 2021 m. atlikus įsitraukimo tyrimą, nustatytas 59 proc. įsitraukimo rodiklis. 2022–2024 m. numatyta 2021 m. rodiklio reikšmę pagerinti po 2 % punktais kasmet. Atsižvelgiant į gautus tyrimo rezultatus, sudaromas metinis kiekvieno skyriaus ir bendras Įmonės įsitraukimo tobulinimo priemonių planas.

Vystant darnumo ir socialinės atsakomybės praktikas, Kelių direkcija 2022 m. nustatė šias prioritetines kryptis socialinės atsakomybės srityje:

6 lentelė

Socialinės atsakomybės sritis	Tikslai
Socialiai atsakinga darbdavystė	Vykdyti ugdomojo vadovavimo ir kultūros tobulinimo programą, vadovų kompetencijų vertinimą 360 laipsnių metodo pagalba.
	Tęsti lygių galimybių priemonių įgyvendinimą, organizuojant lygių galimybių linuotės tyrimą, darbuotojų ugdymą lygių galimybių ir nediskriminacijos srityje.
	Tęsti darbuotojų įsitraukimą skatinančias programas (įsitraukimo tyrimo organizavimas, diskusijos, priemonių planų sudarymas).
	Tęsti darbuotojų sveikatingumo programas („Sveikatingumo meniu“, Darbuotojų asmeninio efektyvumo ugdymo programos streso valdymo mokymai, programa „Kaip prisijaukinti sportą darbe“ ir kt.).
	Atnaujinti žmogiškųjų išteklių veiklos valdymo procesus (vertinimo procesas, suorganizavus projektinės darbo grupės diskusiją, darbuotojų adaptacijos procesas).

	Tęsti kritinių pareigybių pamainumo valdymo procesų peržiūrą ir vykdymą, taip skiriant dėmesio darbuotojų vidinei karjerai, naujų įgūdžių tobulinimui. Vidinės darbuotojų karjeros galimybėms užtikrinti tęsti vidinių atrankų organizavimą. Siekiant Kelių direkcijoje taikyti lanksčius darbo organizavimo būdus parengti „virtualų vadovą“ dirbant darbo vietoje, mišriuoju ar nuotoliniu būdu, sklandžiam hibridinio darbo pobūdžio organizavimui Kelių direkcijoje. Tęsti darbuotojų ugdymą, orientuotą į ugdomąjį vadovavimą, darbuotojų emocinę gerovę, taip pat skiriant dėmesį mokymams veiklos kokybei gerinti. Numatoma parengti mokymo katalogą, orientuotą į kompetencijų modelį, toliau vykdyti mokymų planavimą ir įgyvendinimą. Siekiant toliau optimizuoti personalo administravimo procesus, taip taupant žmoniškųjų resursų laiką, tausojant aplinką (atsisakant popierinių dokumentų), toliau tobulinti personalo administravimo informacinę sistemą „Profit-web“. Tęsti organizacinės kultūros puoselėjimo projektus („Vertybių laboratorija“, šiltų pasibuvimų „Komandiškumo“ dienos su kitais skyriais diena, kitų formalių ir neformalių organizacinio komiteto renginių organizavimas).
Tvarus atlygis	Tęsiant kompetentingų darbuotojų išlaikymo ir naujų talentų pritraukimo procesų funkcionavimą Įmonėje, taip kuriant Įmonės išskirtinumą ir unikalumą bei didinant konkurencinį pranašumą darbo rinkoje, planuojama atnaujinti atlygio procesą ir kitų naudų paketą (organizuojant ir dalyvaujant Lietuvos atlyginimų rinkos tyrime, rezultatus pristatant darbuotojams, organizuojant darbuotojų apklausą dėl papildomų naudų, pristatant rezultatus, teikiant siūlymus valdybai ir atnaujinant atlygio procesą).
Bendradarbiavimas su darbuotojų atstovais	Tęsti bendradarbiavimą ir konstruktyvų dialogą su darbuotojų atstovais (visi personalo procesai ir kiti darbuotojams aktualūs klausimai bus ir toliau derinami ir aptariami su Darbo taryba).
Bendradarbiavimas su socialiniais partneriais	Tęsti bendradarbiavimą vykdant projektus su socialiais partneriais: VŠĮ „SOPA“, Veisiejų vaikų dienos centru, mokymo institucijomis, dalyvauti Personalo valdymo profesionalų asociacijos veikloje.

Socialinės atsakomybės strategijos sukūrimas, tikslų, analizės, planavimo, poveikio numatymas yra vienas iš 2023 m. numatytų prioritetinių socialinės atsakomybės tikslų.

Darbuotojų saugos ir sveikatos priemonių įgyvendinimas

Kelių direkcija skiria nuolatinį dėmesį darbuotojų saugai darbe, sveikatos apsaugai, profesinių ligų prevencijai. Ne vėliau kaip pirmąją darbo dieną nauji darbuotojai supažindinami su Kelių direkcijos darbuotojų saugos ir sveikatos bei gaisrinės saugos instrukcijomis. Kartą per ketvirtį organizuojamas susitikimas su Kelių direkcijos darbuotojų saugos ir sveikatos specialisto funkcijas vykdančios Įmonės atstove, kuri supažindina naujus darbuotojus su aktualiausiais šiuo metu Lietuvoje galiojančiais darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimais.

Nuo 2020 m. pabaigos Kelių direkcijos darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijos perduotos

įmonei, kuri vykdo nuolatinę darbuotojų saugos ir sveikatos, civilinės saugos ir gaisrinės saugos reikalavimų laikymosi priežiūrą ir kontrolę, teikia konsultacijas, užtikrina privalomosios dokumentacijos atnaujinimą, organizuoja mokymus ir kt.

2021 m. buvo parengta 12 naujų darbuotojų saugos ir sveikatos bendrųjų ir įrenginių naudojimo instrukcijų (Įvadinė instrukcija, Bendroji gaisrinės saugos instrukcija, Pirmosios medicininės pagalbos instrukcija ir kt.). Parengtos naujos Kelių direkcijos tvarkos gaisrinės ir civilinės saugos srityje (Incidentų darbe registravimo ir tyrimo tvarkos aprašas, Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų rengimo, instruktavimo bei darbuotojų, darbdavių susitarimų, pasiūstų laikinam darbui į įmonę iš kitos įmonės, instruktavimo tvarkos aprašas, Neblaivumo darbe prevencijos įgyvendinimo ir nušalinimo nuo darbo dėl neblaivumo (girtumo) ar apsvaigimo nuo psichiką veikiančių medžiagų tvarkos aprašas ir kt.). Atnaujintas Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis ir jų naudojimo tvarkos aprašas.

2021 m. surengti Kelių direkcijos darbuotojų nuotoliniai mokymai civilinės saugos (balandžio mėnesį) ir gaisrinės saugos (rugsėjo mėnesį) klausimais. Kiekvienas darbuotojas visą savaitę, jam patogiu laiku, jungėsi prie Įmonės nuotolinio mokymo sistemos, susipažino su ten pateikta mokymo medžiaga ir atliko testą. Mokymo rezultatai patvirtinti protokolu.

Visiems darbuotojams privalomi sveikatos patikrinimai organizuojami ir atliekami Kelių direkcijos lėšomis. Šiuo metu visi darbuotojai yra pasitikrinę sveikatą, jų Asmens medicininėse knygelėse pateikta gydytojo išvada apie sveikatos būklę, atsižvelgiant į direktoriaus patvirtintus profesinės rizikos veiksnius.

Darbuotojai, dirbantys „kelių objektuose“, yra ne tik aprūpinti darbo apranga, bet ir turi galimybę pasiskiepyti nuo erkinio encefalito Kelių direkcijos lėšomis.

Kelių direkcijoje paskirti darbuotojai, atsakingi už medicininių knygelių tvarkymą, pirmosios pagalbos rinkinių priežiūrą, gaisrinę ir civilinę saugą, sudaryta Ekstremaliųjų situacijų valdymo grupė. Atnaujinta Darbuotojų saugos ir sveikatos komiteto sudėtis, parengti Darbuotojų saugos ir sveikatos komiteto nuostatai.

Darbuotojų saugai užtikrinti Kelių direkcijos patalpose Vilniuje ir Kaune įrengtos pirmosios pagalbos vaistinės, nupirkti defibriliatoriai, kurie padeda atlikti gyvybę gelbėjančią širdies defibriliaciją pirmosiomis kritinėmis minutėmis, kol atvyks profesionali pagalba. Visuose Kelių direkcijos automobiliuose yra naujo pavyzdžio pirmosios pagalbos rinkiniai.

Šalyje paskelbus valstybės lygio ekstremaliąją situaciją, darbas Kelių direkcijoje organizuojamas nuotoliniu būdu, išskyrus atvejus, kai dėl darbo specifikos funkcijų jų neįmanoma atlikti nuotoliniu būdu, šias funkcijas vykdantys darbuotojai dirba daliniu nuotoliniu būdu, pagal tiesioginio vadovo nustatytą grafiką.

Visi darbuotojai, dirbantys Kelių direkcijos patalpose, keliuose ar kitaip atliekantys funkcijas kontaktiniu būdu yra aprūpinami asmens apsaugos priemonėmis ir instrukuoti kaip jomis naudotis.

Parengtas Kelių direkcijos Darbo organizavimo, esant valstybės lygio ekstremaliajai situacijai, tvarkos aprašas, darbuotojai nuolat informuojami apie Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytą COVID-19 ligos prevencijos priemonių taikymo reikalavimus.

Atliekama nuolatinė darbuotojų COVID-19 ligos atvejų kontrolė, parengtas klausimynas, kuris išsiunčiamas užpildyti darbuotojui, kuriam nustatyta COVID-19 liga ar kurio artimajam nustatyta COVID-19 liga.

Informacija apie darbuotojų susirgimus COVID-19 liga ir darbuotojų sąlytį darbe yra teikiama Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui prie Sveikatos apsaugos ministerijos.

ŽMOGAUS TEISĖS



7 pav. Darnaus vystymosi tikslai

„Lyčių lygybė“, „Sumažinti nelygybę“, „Partnerystė įgyvendinant tikslus“, tai keletas iš darnaus vystymosi tikslų, neatsiejamų nuo „Žmogaus teisių“ srities, kurie yra ypač aktualūs Kelių direkcijoje santykiuose su darbuotojais, kandidatais į pareigas, partneriais, visuomene.

Lietuvos Respublikos Konstitucijos 18 str. numato, kad žmogaus teisės ir laisvės yra prigimtinės.

Žmogaus teisės apibrėžiamos kaip moralės, elgesio normos, visuomeninės vertybės, kurių tikslas – apsaugoti žmogaus orumą. Įgyvendindama savo misiją, Kelių direkcija savo veikloje vadovaujasi vertybėmis: atsakomybe, komandiškumu, orientacija į kokybę ir orientacija į naujoves. Įmonė kuria šiomis vertybėmis grįstą organizacinę kultūrą ir pasisako už lygias darbuotojų teises bei vienodas galimybes darbe nepriklausomai nuo lyties, etninės kilmės, rasės, tautybės, socialinės padėties, amžiaus, negalios, narystės politinėje partijoje ar asociacijoje, religinių įsitikinimų ar lytinės orientacijos.

Įmonėje netoleruojamas bet kokia forma galintis pasireikšti priekabiavimas, psichologinis smurtas, patyčios ar naudojimasis užimama padėtimi.

Šių nuostatų įgyvendinimą reglamentuoja Kelių direkcijos lygių galimybių politikos ir jos įgyvendinimo priemonių aprašas. 2021 m. šio aprašo nuostatos buvo peržiūrėtos, o Kelių direkcijai perėjus prie procesinio valdymo 2022 m. numatoma šias nuostatas dokumentuoti parengiant Lygių galimybių veiklos vadovą ir šios srities procesą.

Kelių direkcijoje vykdoma lygių galimybių rodiklio stebėsenos dinamika:

Rodiklis – lygių galimybių indeksas.

Tikslas – stebėti lygių galimybių rodiklio dinamiką.

Reguliarumas – kasmet (kartą per kalendorinius metus).

Rodiklio apskaičiavimas – Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos metodika.

7 lentelė

Veiklos sritis	Veiklos aprašymas	Rezultatai, rodikliai ir kita informacija
Lygių galimybių politika	2021 m. buvo vykdytas tyrimas, kuris apėmė tokias sritis, kaip bendravimo kultūra, darbo santykiai, kvalifikacijos kėlimo galimybės, atlygis, santykiai su vadovais, įvairios diskriminacijos apraiškos ir kt. aspektai. Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba Kelių direkcijai suteikė įvertį dešimties balų skalėje. Įmonių atlikto tyrimo vertinime rezultatai svyravo nuo 7,8 iki 9,4 balo. Buvo vertinama Kelių direkcijos vyrų ir moterų pastovios atlygio dalies (PAD) pagal Hay lygius vidutinė reikšmė ir suskaičiuotas visų HAY lygių vyrų ir moterų PAD vidurkis.	8,8 balo (lygių galimybių tyrimas pirmą kartą Kelių direkcijoje atliktas 2021 m. pagal naują metodiką) Vyrų ir moterų pastoviosios atlygio dalies (toliau – PAD) skirtumas 1,42 proc. (2021 m. – 1,01 proc.) Kelių direkcijoje dirba 48,3 proc. moterų, 51,7 proc. – vyrų; (2020 m. – 45 proc. moterų, 55 proc. – vyrų)

2021 m. Kelių direkcijoje buvo atliktas Lygių galimybių liniuotės tyrimas. Lygių galimybių liniuotė – tai situacijos darbovietėje vertinimo įrankis, paremtas darbuotojų ir darbdavio apklausomis (anketomis). Remdamasi surinktais duomenimis, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba suteikė Kelių direkcijai įvertį dešimties balų skalėje, taip pat pateikė išsamią ataskaitą bei rekomendacijas, kaip užtikrinti lygias galimybes darbovietėje. Darbuotojai buvo supažindinti.

Kelių direkcijoje nustatytas lygių galimybių indeksas siekė 8,8 balo (kitų tyrime dalyvavusių organizacijų indeksas siekė nuo 7,8 iki 9,4 balo).

Šio tyrimo rezultatų pagalba buvo parengtas 2021–2022 m. Kelių direkcijos Lygių galimybių priemonių planas. Planas apima priemones, kurios padeda diegti naujas ar tobulinti esamas praktikas organizacijoje: lygių galimybių situacijos diagnostiką, darbo užmokesčio auditą, darbo lankstumo užtikrinimą, adaptaciją ir mentorystę, lyčių lygybės skatinimą ir pan. Vykdomas šiame plane numatytų priemonių įgyvendinimas bei įgyvendinimo stebėseną.

Tai tęstinės iniciatyvos lygių galimybių srityje. 2018 m. Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos ekspertai išmatavo, kaip Kelių direkcija vertinama lyčių lygybės aspektu. Atlikus Lyčių lygybės liniuotės apklausą ir įvertinus rezultatus, Kelių direkcijai skirti 7,29 balai iš 10. Lyčių lygybė institucijoje analizuota šešiose srityse. Geriausiai ją darbuotojai įvertino organizacijos kultūros srityje.

2019 m. Kelių direkcijoje pradėtas taikyti „Kompetencijų modelis“, kurio tikslas – užtikrinti vientisą, nediskriminacinį organizacijos žmogiškųjų išteklių valdymą. „Kompetencijų modelis“ integruotas į atrankos, veiklos valdymo ir vertinimo procesus, taikomas diegiant ir tobulinant atlygio sistemą, kryptingai ugdant ir mokant darbuotojus, padedant jiems valdyti karjerą ir tobulinti organizacinę kultūrą.

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba įvertino Kelių direkcijos pasiekimus lygių galimybių srityje aukščiausiu įvertinimu – trimis Lygių galimybių sparnais.

LYGIŲ GALIMYBIŲ SPARNAI Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba patvirtina, kad valstybės įmonės Lietuvos automobilių kelių direkcija pasiekimai lygių galimybių srityje yra įvertinti aukščiausiu įvertinimu – trimis Lygių galimybių sparnais. NAUJI STANDARTAI Prisijungimas prie „Lygių galimybių sparnų“ iniciatyvos rodo, kad organizacija savo veikloje integruoja ir įgyvendina lygias galimybes. Lietuvos Respublikos lygių galimybių kontrolierė Agneta Skardžiuvienė	Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba įvertino Kelių direkcijos pasiekimus lygių galimybių srityje aukščiausiu įvertinimu – trimis Lygių galimybių sparnais. „Lygių galimybių sparnai“ – tai organizacijos pasiekimų įvertinimas lygių galimybių srityje.
---	---

8 pav. Kelių direkcijos pasiekimų įvertinimas

2021 m. buvo peržiūrėtos ir supaprastintos turimos Kelių direkcijos bendrosios, profesinės ir vadovavimo kompetencijos ir elgsenos, siekiant didesnio aiškumo, paprastumo bei vienodo jų interpretavimo vertinimo procese. Atnaujintas kompetencijų modelis integruotas į veiklos vertinimo procesą.

2022 m. ir toliau numatyta Kelių direkcijoje organizuoti ir vykdyti socialinę atsakomybę, lygias galimybes skatinančius projektus. Numatoma atlikti Lygių galimybių linuotės tyrimą, rezultatų analizę. Atsižvelgiant į gautus rezultatus sudaryti lygių galimybių priemonių planą 2023–2024 m.

Kelių direkcijoje sistemingai dirbama lygių galimybių srityje, gerbiant žmogaus teises ir laisves, sudarant galimybes savirealizacijai ir tobulėjimui, kuriant harmoningą organizacijos kultūrą, tuo pačiu keliant ambicingus tikslus, nes tik taip pasiekiami geriausi rezultatai.

TVARUMO PRAKTIKŲ ĮGYVENDINIMAS VYSTANT SANTYKIUS SU VISUOMENE

Aplinka

Kelių direkcija, būdama atsakinga už 21 tūkst. km valstybinės reikšmės kelių, siekia užtikrinti pradėtų darbų tęstinumą, inicijuoti naujus projektus. Šie siekiai įgyvendinami panaudojant įmonės komandos sukaupią kompetenciją kelių plėtros planavimo, dangos būklės vertinimo, transporto srautų modeliavimo, kelių plėtros projektų rengimo ir valdymo, darnaus judumo planavimo ir organizavimo bei saugaus eismo priemonių įgyvendinimo srityse.

Kelių direkcija, įgyvendindama tiek saugaus eismo švietėjiškos veiklos projektus, tiek ir infrastruktūros projektus, svarbiausiu prioritetu laiko – eismo saugą ir vykdomomis priemonėmis prisideda prie ambicingo tikslo – iki 2050 metų pasiekti, kad eismo įvykiuose nežūtų nė vienas žmogus.

Kelių direkcija, vykdydama projektus, valstybinės reikšmės kelių tinkle atlieka projektavimo, rekonstrukcijos, remonto, kelių ir jų elementų statybos ir įrengimo darbus. Diegiama saugaus eismo infrastruktūra, atliekamas apšvietimo modernizavimas, atnaujinamas ženklinimas, asfaltuojami žvyrkeliai, įgyvendinami kiti kelių priežiūros ir plėtros projektai.

Kelių direkcija įgyvendina priemones siekdama, kad gyventojai gautų kuo kokybiškesnes viešąsias paslaugas, kurios būtų teikiamos greitai, skaidriai ir efektyviai.

Eismo saugai užtikrinti pasitelkiamos ne tik tradicinės priemonės, bet ir inovacijos – užtikrinama intelektinių transporto sistemų plėtra. Valstybinės reikšmės keliuose kuriama dinaminio eismo valdymo sistema: diegiamos reikalingos techninės (kintamos informacijos ženklai, kelių oro sąlygų stotelės, eismo apskaitos priemonės, eismo sąlygų stebėjimo kameros), programinės ir organizacinės priemonės, kurios gerina eismo sąlygas valstybinės reikšmės keliuose.

Valstybinės reikšmės keliuose palaipsniui pradedami diegti naujos kartos greičio matuokliai. Šie įrenginiai matuoja ne tik greitį, bet ir tikrina techninės apžiūros galiojimą, civilinės atsakomybės draudimą, kelių naudotojo mokesčio sumokėjimą.

Prie planingos ir skaidrios Kelių direkcijos veiklos taip pat prisidėjo nuo 2020 m. tvirtinamos ir viešai skelbiamos kelių infrastruktūros, statinių, elementų planavimo metodikos ir pagal aiškius kriterijus sudarytos prioritetinės eilės. Pagal šias eiles vykdoma valstybinės reikšmės kelių tinklo priežiūra ir plėtra.

Kelių direkcija intensyviai įgyvendina valstybinės reikšmės žvyrkelių asfaltavimo programą, kuri vykdoma pagal patvirtintas metodikas ir sureitinguotų valstybinės reikšmės asfaltuotųjų kelių ruožų sąrašą. Siekiant viešumo ir skaidrumo tiek metodikos, tiek ir asfaltuotųjų ruožų sąrašai skelbiami viešai, taip informuojant tiek bendrai visuomenę, bendruomenes, tiek ir savivaldą, kuri atsižvelgdama į šią informaciją turi galimybę planuoti bendrus projektus.

Asfaltuojant kelius sukuriamos komfortiškos tiek susisiekimo, tiek gyvenimo sąlygos vietos gyventojams. Tai turi įtakos ir regionų plėtrai, socialinės-ekonominės atskirties mažinimui.

Projektai ir švietimo iniciatyvos

Kelių direkcija, vykdydama saugaus eismo švietėjišką veiklą, aktyviai bendrauja su visuomene. Visa švietėjiška veikla yra skirta visuomenei – eismo dalyviams. Saugios eismo aplinkos kūrimas, pagarba ir dėmesys sau ir kitiems eismo dalyviams – pagrindinis švietėjiškos veiklos tikslas. Šio tikslo siekiama vykdant saugaus eismo projektus. Daugelis šių projektų yra tęstiniai – vyksta ne vienus metus. 2021 m. vykdant saugaus eismo švietėjišką veiklą per tiesioginės komunikacijos projektus pasiekta didesnė nei 72 tūkst. auditorija.

Dėl epidemiologinės situacijos šalyje ir taikomų ribojimų komunikacija saugaus eismo tema aktyviai vyko ir Kelių direkcijos socialinių tinklų profiliuose. Šia informacija aktyviai dalijosi stebėtojai. Vien Kelių direkcijos socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje saugaus eismo tema paskelbti įrašai pasiekė daugiau nei 730 tūkst. auditoriją. Projektas **„Saugokime vieni kitus kelyje“** vykdomas kartu su Lietuvos vyskupijomis, Policijos departamentu, Susisiekimo ministerija. Pradėtas vykdyti 2009 m. Kauno arkivyskupijoje po metų projektas vykdytas jau visoje Lietuvoje. Įvairūs renginiai, akcijos vyksta 700 parapijų. Dvasininkai, policijos ir Kelių direkcijos atstovai bendrauja su įvairių amžiaus grupių žmonėmis, primena saugaus elgesio keliuose taisykles, moko atsakomybės už save ir kitus. 2021 m. pasirašytas susitarimas vykdyti projektą dar penkerius metus.

Projektas-konkursas **„Eismo saugumas bendruomenėse 2020–2021 m.“**. Projekte-konkurse dalyvavo 126 Lietuvos bendruomenės, kurios vienija daugiau kaip 18 000 žmonių. Šis projektas pradėtas vykdyti 2010 m. Projekto esmė – tiesiogiai įtraukti bendruomenių narius į saugaus eismo veiklą, aktyviausi bendruomenių nariai patys moko ir šviečia kitus bendruomenės atstovus. Projektas vienija bendruomenių narius, ugdo pilietiškumą, ragina kurti saugią aplinką, todėl prie pagrindinės saugaus eismo veiklos atsiranda ir kitos temos, kurios svarbios bendruomenėms – saugi kaimynystė, graži, švari ir saugi aplinka ir pan. Bendruomenės, dalyvaudamos šiame projekte 2020–2021 m. suorganizavo 370 renginių, kaimo bendruomenių nariams paskaityta 100 paskaitų.

Lietuvos mokinių konkursas **„Saugokime jaunas gyvybes keliuose“** – nuo 1995 m. vykdomas projektas, kuriame kasmet dalyvauja apie 60 tūkst. įvairaus amžiaus mokinių. Pradinukai dalyvauja „Švie-soforo“ konkurse, kuriame prisimena pėsčiųjų Kelių eismo taisykles, paaugliai – „Saugaus rato“ varžybose, skirtose jaunesiems dviračių vairuotojams, jaunuoliams skirtos jaunųjų mopedų ir motorolerių bei automobilių vairuotojų varžybos. Į šio konkurso organizavimą yra įtraukiamos savivaldos institucijos, ugdymo įstaigos, policijos atstovai. Kelių eismo taisyklių mokėjimas ir jų pritaikymas realiame eisme, pagarbos kitiems eismo dalyviams ugdymas – pagrindinis šio konkurso tikslas.

Projektas **„Saugaus eismo stotelės“**, kurio pagrindinis tikslas – skatinti saugų dviratininkų ir pėsčiųjų eismą. Projektas pradėtas vykdyti 2020 m. buvo tęsiamas ir 2021 metais. Saugaus eismo stotelės organizuotos 102 vietose, jose apsilankė apie 3 000 žmonių. Šio projekto metu tiesiogiai bendraujama su žmonėmis, atsakoma į jiems rūpimus klausimus, paaiškinamos Kelių eismo taisyklės, jų aktualiausi pakeitimai. Parenkant saugaus eismo stotelių vietas orientuojamasi į mažesnius miestelius ir gyvenvietes, kuriose rečiau organizuojamos saugaus eismo akcijos, tačiau eismo įvykiai, kuriuose nukentėjo pėstieji ar dviratininkai, yra sąlygiškai dažnesni. Taip pat įvertinamas pėsčiųjų ir dviratininkų judėjimo intensyvumas, atsižvelgiama į lankomiausius objektus (savivaldybė, seniūnija, paštas, parduotuvė ir pan.).

Piešinių konkursas „**Saugus eismas kelyje**“ – yra unikalus konkursas, kuriame dalyvauja visi norintys žmonės, o šeši nugalėtojų darbai perpiešiami ant autobusų stotelių paviljonų. Projektas pradėtas vykdyti 2019 m. Konkursas patrauklus bendruomenėms, nes yra galimybė papuošti savo gyvenamąją aplinką – piešiniais išpiešta autobusų stotelė ne tik puošia aplinką, bet ir skatina saugoti tai, ką sukūrė patys bendruomenių nariai. Pastebėta, kad tokios stotelės yra labiau branginamos ir labai retai tampa vandalų taikiniais. 2021 m. gauta apie 1000 piešinių. 6 nugalėtojų piešiniai buvo perpiešti ant Meilūnuose (Biržų r.), Piniavoje (Panevėžio r.), Jašiūnų (Šalčininkų r.), Valkininkų (Varėnos r.), Dauparų (Klaipėdos r.) ir Raudondvario (Kauno r.) esančių autobusų stotelių paviljonų.

Projektas-akcija „**Atšvaitų diena**“. Šios dienos tikslas – priminti apie atšvaitų svarbą ir taisyklingą jų naudojimą. Pirmą kartą atšvaitų diena paminėta 2014 m. Nuo 2019 m. ši diena minima trečią spalio ketvirtadienį. Kasmet stengiamasi skirti daugiau dėmesio tiems visuomenės nariams, kuriems įsigyti atšvaitų yra sunkiau – garbaus amžiaus senjorams, daugiavaikėms šeimoms ar šeimoms, kurioms reikalinga socialinė pagalba. Atsižvelgiant į tai pasirenkami partneriai – savivaldybių ir seniūnijų darbuotojai, paštininkai, socialiniai darbuotojai ir pan. Atšvaitų diena vyksta visose Lietuvos savivaldybėse.

Renginiai visuomenei

Kelių direkcija, bendradarbiaudama su kitomis institucijomis, organizuoja renginius, kuriuose kviečia aktyviai dalyvauti visuomenę. Tradiciškai kasmet minimos **Saugaus eismo diena Lietuvoje (balandžio 6 d.), Keliaujančiųjų ir vairuotojų diena (paskutinis rugsėjo sekmadienis) ir Pasaulinė diena žuvusiems eismo įvykiuose atminti (trečias lapkričio sekmadienis)**. Minint šias dienas visuomenė kviečiama aktyviai dalyvauti šių dienų veiklose – išbandyti, kaip veikia saugos diržai automobiliui verčiantis, pamatyti skirtumą, kaip žmogus tamsoje matomas be atšvaitų ir su atšvaitais, pajusti, kaip blaškomas dėmesys, kai vairuodamas žmogus naudoja telefonu, palyginti vairuotojo reakciją, kai vairuojama apsvaigus nuo alkoholio ir pan. Renginių metu organizuojamos veiklos, skirtos įvairioms amžiaus grupėms. Per šias veiklas ugdomas visuomenės atsakingumas dalyvaujant eisme. Pagrindinės temos, kuriomis kalbama renginiuose: vairuotojų skatinimas laikytis maksimalaus leistino ir visada rinktis saugų greitį, vairuojant nesinaudoti mobiliaisiais telefonais, nevairuoti apsvaigus, taip pat primenama, kad važiuojant visada reikia segtis saugos diržus, pėstiesiems aiškinama atšvaitų svarba ir primenama, kaip taisyklingai naudoti atšvaitus ir pan.

Kelių direkcija kasmet įvairių renginių metu **organizuoja saugos diržų įrenginių demonstravimą**. Visuomenės nariai kviečiami išbandyti saugos diržų efektyvumą automobiliui verčiantis ar trenkiantis į kliūtį. Šių renginių metu aiškinama saugos diržų svarba, o žmonės, išbandę įrenginius ir patyrę, kad tik saugos diržai apsaugojo nuo sunkių sužalojimų ar žūties, realiai suvokia saugos diržų svarbą. Šių įrenginių demonstravimas, visuomenės švietimas paskatino žmones pakeisti požiūrį į saugos diržus – prieš kelis metus atliktų tyrimų duomenimis net 94 proc. vairuotojų ir priekyje sėdinčių keleivių segasi saugos diržus. 2021 m. saugos diržų įrenginiai buvo demonstruojami 35 renginiuose, įrenginius išbandė apie 3700 žmonių.

2021 m. saugus eismas buvo propaguojamas ir **kitų renginių metu**: Aitvarų festivalyje Zapyškyje, Šiaulių ir Jonavos miestų šventėse ir kaimo bendruomenių organizuojuose renginiuose vykdant iniciatyvas „#VairuodamasVairuok“ ir „#SegėkAtšvaitą“. Prieš naujųjų mokslo metų pradžią saugaus elgesio kelyje taisyklės primintos Vilniaus Katedros aikštėje organizuotame renginyje „Būk atsakingas kelyje“.

Šių renginių tikslas – aiškiai ir patraukliai priminti Kelių eismo taisykles, suteikti progą patiems renginių dalyviams išbandyti, kaip veikia saugaus eismo priemonės, kiek jos svarbios ir pačiam eismo dalyviui, ir kitiems kartu dalyvaujantiems eisme.

2021 m. **vykdytos dvi prevencinės akcijos**, skirtos labiausiai pažeidžiamų eismo dalyvių saugaus eismo priemonių naudojimo įgūdžių stebėjimui. Pirmoji – **atšvaitų naudojimo įgūdžių stebėjimo akcija vykdyta 47 savivaldybėse** (stebėjimų apimtis siekė 1,4 tūkst. gyventojų). Taip pat ši akcija įgyvendinta ir 46 švietimo įstaigose (stebėjimų apimtis – 8,6 tūkst. įvairaus amžiaus mokinių). Antroji – **dviračių ir elektrinių paspirtukų vairuotojų saugaus eismo priemonių naudojimo įgūdžių stebėjimas valstybinės reikšmės keliuose**. Šio stebėjimo apimtis – 400 šių elektrinių paspirtukų ir dviračių vairuotojų. Vykdamas stebėjimo akciją mokyklose, į pagalbą buvo pasitelkti ir mokyklose dirbantys socialiniai pedagogai, mokytojai. Išanalizavus pirminius stebėjimo duomenis paaiškėjo, kad 54,44 proc. visų akcijoje dalyvavusių mokinių taisyklingai naudojo atšvaitus. Po to mokyklose buvo vykdoma aktyvi veikla, kurios metu buvo platinami atšvaitai, aiškinama jų svarba. Po aktyvios veiklos vykdyto stebėjimo duomenys parodė, kad taisyklingai atšvaitus naudoja jau 71,01 proc. visų akcijoje dalyvavusių mokinių.

Kelių direkcija mažesniuose miestuose ir miesteliuose organizuoja įvairius renginius, kuriuose dalyvauja tam tikros tikslinės auditorijos. Bendradarbiaujama su Trečiojo amžiaus universitetu, kurio dalyviams skaitomos paskaitos saugaus eismo temomis, ugdymo įstaigų mokiniams vedami užsiėmimai apie saugų eismą ir pan.

Nukentėjusiųjų Lietuvos keliuose paveikslai

Kad švietėjiška veikla būtų vykdoma tiksliai ir kryptingai, analizuojami eismo įvykiai, sudaromi paveikslai žmonių, dažniausiai žuvusių eismo įvykiuose. Išanalizavus 2018–2020 m. eismo įvykius ir apibendrinus statistinius duomenis, atnaujintas žuvusiojo Lietuvos keliuose dviračio vairuotojo paveikslas: 60–70 m. amžiaus vyras, kuris žuvo važiuodamas užmiesčio keliu rudenį ar vasarą, penktadienį arba pirmadienį, 18.00–21.00 val. Išanalizavus 2020 m. eismo įvykius, kuriuose žuvo motociklų vairuotojai, pirmą kartą sudarytas Lietuvos keliuose žuvusio motociklo vairuotojo paveikslas: 21–30 metų amžiaus vyras, kuris žuvo važiuodamas valstybinės reikšmės rajoniniu keliu pavasarį arba vasarą, sekmadienį, šviesiu paros metu, 15.00–18.00 val. Pagal 2015–2020 m. eismo įvykius, kuriuose žuvo arba buvo sužaloti nepilnamečiai, buvo sudarytas Lietuvos keliuose ir gatvėse eismo įvykiuose nukentėjusio pėsčiojo nepilnamečio paveikslas: pradinį klasių mokinys (dažniausiai antroklas, trečiokas ar ketvirtokas), kuris nukentėjo grįždamas iš mokyklos ar popamokinės veiklos užsiėmimų, į eismo įvykį pakliuvęs ir nukentėjęs ne dėl savo neatsargumo (kaltės).

2021 m. atlikta **visuomenės nuomonės apklausa dėl vykdomos švietėjiškos veiklos saugaus eismo tema**. Saugų eismą skatinančias priemones bent kartais pastebi 9 iš 10 Lietuvos gyventojų, iš kurių beveik pusė jas pastebi dažnai. Žinomiausi Kelių direkcijos vykdomi projektai yra „Saugokime jaunas gyvybes keliuose“ ir „Saugokime vieni kitus kelyje“ – apie juos girdėjo, juos žino ar juose dalyvavo kas trečias apklaustasis.

Visuomenės informavimas

Kelių direkcija vykdo visuomenės informavimo projektus saugaus eismo švietėjiškos veiklos temomis.

Projektai apima socialinių garso klipų transliavimą radijo stotyse, vaizdo klipų transliavimą televizijose, šviečiamosios medžiagos pateikimą trijuose interneto naujienų portaluose.

Kelių direkcija vykdo visuomenės informavimą apie savo veiklą pasitelkdama įvairius komunikacijos kanalus ir komunikacijos priemones. Rengiami pranešimai spaudai, teikiami komentarai nacionalinėms ir regioninėms žiniasklaidos priemonėms bei fiziniams asmenims. Reguliariai atliekama komunikacijos stebėsena. Pernai Kelių direkcija žiniasklaidoje buvo paminėta apie 6 tūkst. kartų.

Komunikacijai sėkmingai naudojami socialiniai tinklai „Facebook“ ir „LinkedIn“, kurių pagalba pasiekama tiek plačioji visuomenės dalis, tiek atskiros socialinės grupės, bendruomenės. 2021 m. Kelių direkcijos „Facebook“ kanale pavišinta daugiau nei 180 įrašų, pasiektos auditorijos dydis – 1,65 mln. žmonių, „LinkedIn“ pernai metais viešinta daugiau kaip 70 įrašų, kuriais pasiekta 80 tūkst. žmonių.

2021 metais „Youtube“ kanale buvo atnaujinta 13 naujų klipų, kurie pernai metais buvo peržiūrėti daugiau nei 3 tūkst. kartų. Kelių direkcijos „Youtube“ kanale didžiąją turinio dalį sudaro saugaus eismo vaizdo klipai.

Kelių direkcijos vykdoma komunikacija planuojama atsižvelgiant į gaunamą grįžtamąjį ryšį, žiniasklaidos ir visuomenės užklausas, visuomenės nuomonės apklausas, Net Promoter Score (NPS) tyrimą, eismo įvykių statistiką ir naujausias komunikacijos srities tendencijas.

Eismo informacijos centras

Kelių direkcijos tinklapyje www.eismoinfo.lt teikiama informacija apie valstybinės reikšmės kelių būklę ir eismo sąlygas. Svetainėje tekstu ir žemėlapyje pateikiami duomenys apie keliuose esančias kliūtis, eismo ribojimus, įvykius ir vykdomus kelių remonto darbus, svorio, pločio, aukščio ribojimus, taip pat informacija apie kroviniam transportui mokamus kelius, elektromobilių įkrovimo stotelių vietas. 24/7 veikiančiame Eismo informacijos centre visuomenei ją dominanti informacija teikiama ir telefonu. Pvz., per 2020 metus suteikta apie 10 tūkst. konsultacijų telefonu apie kelių būklę.

Daugiausia duomenų gaunama iš kelių orų sąlygų (KOS) stotelių, kurių valstybinės reikšmės keliuose yra 127. Tai šalia kelio esantys įrenginiai su jutikliais, kurie matuoja parametrus, reikalingus kelių būklei ir eismo sąlygoms nustatyti (kelio dangos paviršiaus temperatūrą, oro temperatūrą ir santykinę drėgmę, vėjo kryptį, greitį ir gūsius, kritulių intensyvumą ir tipą, matomumą, kelio dangos būklę, kelio konstrukcijos įšalo gylį ir kt. parametrus).

Pagal gautus duomenis Eismo informacijos centras kasdien rengia kelių būklės ir eismo sąlygų pranešimus ir teikia juos visuomenei. Žiemą pranešimai apie eismo sąlygas skelbiami 4 kartus per parą, o prireikus ir dažniau.

Eismo informacijos centras įkurtas 2011 m., kai buvo baigta kurti pirmoji Baltijos šalyse Valstybinės

reikšmės kelių eismo informacinė sistema. Pagrindinis minėtos sistemos tikslas – galimybė visiems eismo dalyviams ir kelius prižiūrinčioms įmonėms naudotis automatizuotai surinktais ir vienoje vietoje sukauptais eismo duomenimis.

Atvirų duomenų portalas

Kelių direkcijos 2020 m. sukurtas nacionalinis prieigos punktas <https://maps.eismoinfo.lt> leidžia visiems norintiems nemokamai ir vienoje vietoje gauti viešojo transporto duomenis, dinامينius eismo duomenis iš įrangos kelyje ir statinius kelių duomenis apie kelio parametrus ir elementus, įvairią statistinę informaciją. Be viešojo transporto duomenų, Kelių direkcijos nacionaliniame prieigos punkte šiuo metu teikiami ir eismo intensyvumo, kelių oro sąlygų stotelių, eismo ribojimo, elektromobilių įkrovimo stotelių duomenys, taip pat kelio dangų, apmokestinamų kelių ruožų, eismo saugos, greičio kontrolės, darbų keliuose ir kt. reguliariai atnaujinami duomenys.

Visuomenės supažindinimas su vykdomais kelių projektais

Vykdam valstybinės reikšmės kelių plėtros projektus, Kelių direkcija visuomenę supažindina su valstybinės reikšmės kelių plėtros teritorijų planavimo dokumentais, projektiniais pasiūlymais, rengiamais valstybinės reikšmės kelių plėtrai reikalingos privačios žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektais. Visuomenei suteikiama galimybė teikti pasiūlymus dėl teritorijų planavimo dokumento sprendinių papildymo, jų alternatyvos teikimo ar keitimo. Informacija skelbiama interneto svetainėse ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje.

Bendradarbiavimas su mokslo ir mokymo įstaigomis

Kelių direkcija glaudžiai bendradarbiauja su mokslo ir mokymo įstaigomis. Įmonės darbuotojai yra kviečiami skaityti paskaitas įvairiomis temomis, susijusiomis su Kelių direkcijos veikla. Paskaitos skaitytos Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto visuomenės sveikatos magistrantūros studijų programos studentams, Kauno Vytauto Didžiojo Universiteto, Vilniaus Gedimino technikos universiteto ir kt. studentams. Taip pat su ugdymo įstaigomis organizuojamos bendros akcijos Rugsėjo 1-osios, mokslo metų pradžios, proga.

Kelių direkcijos darbuotojai kviečiami (skiriami) būti studentų bakalauro ar magistro studijų darbų vadovais ar recenzентаis, taip pat įvairių konkursų, susijusių su kelių transportu, komisijų nariais.

Jaunųjų kelininkų klubas „Kelelis“

Kelių direkcija bendradarbiauja su jaunųjų kelininkų klubu „Kelelis“. Jaunieji kelininkai yra kviečiami dalyvauti Kelių direkcijos organizuojamose akcijose ir renginiuose, o jaunieji kelininkai kviečia Kelių direkcijos darbuotojus dalyvauti jų veikloje. Tradicija tampa Pasaulinės dienos žuvusiems eismo įvykiuose paminėti renginiai, kurie organizuojami kartu. Jaunieji kelininkai domisi Kelių direkcijos veikla, todėl kasmet yra kviečiami susitikti su įmonės ir skyrių vadovais. Susitikimų metu pristatoma atskirų skyrių ir bendra įmonės veikla.

Kelininkai veteranai

Kelių direkcija palaiko glaudžius ryšius su kelininkais veteranais. Veteranai yra kviečiami dalyvauti Kelių direkcijos jubiliejų minėjimuose, kituose renginiuose. Kelininkai veteranai aktyviai domisi Kelių direkcijos veikla, todėl organizuojami susitikimai su Kelių direkcijos vadovais. Susitikimų metu pristatomi svarbiausi Kelių direkcijos vykdomi projektai ir ateities planai. Taip pat veteranai kviečiami dalyvauti Kelių direkcijos organizuojamose akcijose ir renginiuose.

Bendradarbiavimas su savivalda

Kelių direkcija įgyvendina ir KPPP lėšų naudojimo tvarką, ir KPPP sąmatą, todėl yra atsakinga ir už dalies KPPP lėšų, skirtų vietinės reikšmės kelių tinklui plėsti ir užtikrinti, kad jis veiktų, administravimą.

Siekdama užtikrinti valstybinės ir vietinės reikšmės kelių plėtros vientisumą, Kelių direkcija glaudžiai bendradarbiaudama su savivaldybėmis, bendrai įgyvendina kelių infrastruktūros projektus.

Kelių direkcija kviečia šalies savivaldybes būti aktyvesnėmis ir įgyvendinti daugiau bendrų projektų, pasirašant bendradarbiavimo sutartis. Kadangi įprastai darbai atliekami pagal patvirtintas prioritetines eiles, kurios viešai yra paskelbtos, bendradarbiaujant su savivaldybėmis atsiranda galimybė įvairius darbus, pvz., pėsčiųjų ir dviračių takų, apšvietimo įrengimo, kelių kapitalinio ir paprastojo remonto darbus ir kt., pradėti anksčiau, jeigu savivaldybės prisideda ir savo biudžeto lėšomis.

2020 m. pabaigoje buvo įgyvendinama apie 200 bendradarbiavimo sutarčių su savivaldybėmis ir kitais juridiniais asmenimis.

Narystė tarptautinėse organizacijose

Kelių direkcija, prižiūrėdama ir vystydama šalies kelių tinklą, perima gerąją tarptautinę praktiką, taip pat įgyvendina priemones, integruojančias Lietuvos kelių transporto infrastruktūrą į vieningą ES kelių infrastruktūrą. Kelių direkcija yra aktyvi Pasaulinės kelininkų asociacijos (PIARC), Baltijos šalių kelininkų asociacijos (BRA), Europos kelių direkcijų vadovų konferencijos (CEDR) ir Transeuropinio šiaurės–pietų magistralės projekto narė, taip pat įmonė yra pasirašiusi dvišales bendradarbiavimo sutartis su Lenkijos krašto kelių ir automagistralių generaliniu direktoratu (GDDKiA).

2021 m. Kelių direkcija perėmė pirmininkavimą Baltijos šalių kelininkų asociacijai (BRA) iš valstybinės uždarnosios akcinės bendrovės „Latvijos valstybiniai keliai“. Lietuva šiai asociacijai pirmininkaus 4 metus, kurių metu asociacijos deleguoti ekspertai aktyviai dalyvaus techninių komitetų ir darbo grupių organizuojamoje veikloje, kurios metu bus atliekami bendri tyrimai, organizuojami seminarai ir dalijamasi gerąja praktika, sprendžiant kiekvienai šaliai svarbius klausimus kelių infrastruktūros, statybos, eismo saugos ir kt. srityse.

Tyrimai ir studijos

Siekdama geriau tenkinti visuomenės lūkesčius ir gerinti paslaugų kokybę, Kelių direkcija nuo 2018 m. vykdo Net Promoter Score (toliau – NPS) tyrimą. Šio tyrimo metu matuojamas ir vertinamas kelių naudotojų ir e. vinječių bei leidimų naudotojų pasitenkinimo rodiklis. Tyrimo metu naudotas respondentų apklausos metodas. Veiklos gerinimui naudojami susisteminti apklausos vertinimo duomenys. NPS tyrimas tęsiamas ir 2022 metais.

2021 m. atliktas Kelių direkcijos veiklos žinomumo ir įvaizdžio visuomenėje tyrimas, kurio metu buvo apklausta per 1 tūkst. visos šalies 18–75 m. amžiaus gyventojų pagal socialines ir demografines charakteristikas. Vykdytų apklausų metu vertintos respondentų spontaniškos asociacijos su Kelių direkcija, žinios apie veiklos sritis, atliekamas funkcijas ir kt.

Tyrimo metu Kelių direkcijos veiklą greičiau palankiai ir labai palankiai įvertino iki 48 proc. respondentų (2021 m. – 37 proc.), gyventojų aptarnavimas Kelių direkcijoje įvertintas greičiau gerai ir labai gerai – 62 proc. Taip pat 65 proc. gyventojų nurodė, kad organizacija yra orientuota į naujoves, 58 proc. teigė, kad įmonėje dirba savo srities profesionalai, 52 proc., kad įmonė orientuota į kokybę, 55 proc., kad tai atsakinga įmonė.

Šio tyrimo rezultatai bus naudojami rengiant naujus veiksmų planus, gerinant paslaugų klientams kokybę bei komunikacinę veiklą.

Kelių inžinieriaus profesijos reputacijos populiarinimas

2021 m. vykdyta nuosekli darbdavio įvaizdžio komunikacija socialiniame tinkle „LinkedIn“, pristatant konkrečius įgyvendintus projektus ir jų reikšmę, inžinieriaus karjeros galimybes, perspektyvas, organizacijos suteikiamas naudas bei puoselėjamas vertybes, taip formuojant ir viso transporto sektoriaus teigiamą įvaizdį. Iš viso pavišinta 30 įrašų.

Suorganizuotas seminaras, kurio metu mokiniams pristatytos įmonės darbuotojų sėkmės istorijos, vaizdo siužetai apie Kelių direkcijos veiklą ir išskirtinius projektus, vyko gyva diskusija ir protų mūšis.

Taip pat kelių inžinieriaus profesijos populiarinimo siekiama reguliariu ataskaitinių žinučių viešinimu respublikinėje žiniasklaidoje, pranešimų spaudai formatu apie konkrečius įvykdytus projektus ir jų reikšmę visuomenei. Papildomi kanalai – Kelių direkcijos interneto puslapis, naujienų prenumerata, socialiniai tinklai.

KORUPCIJOS PREVENCIJA

Kelių direkcija netoleruoja korupcijos ir nuosekliai siekia stiprinti visuomenės, valstybės institucijų, įmonės veiklos partnerių ir darbuotojų pasitikėjimą objektyvia, sąžininga ir profesionalia organizacijos veikla.

Organizuodama korupcijos prevencijos veiklą, Kelių direkcija, vadovaudamasi nacionaliniais teisės

aktais, 2020 m. rugsėjo 30 d. Susisiekimo ministro įsakymu Nr. 3-575 „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos ir jos reguliavimo srities įmonių, įstaigų ir bendrovių svarbiausių atsparumo korupcijai dokumentų patvirtinimo“ patvirtintais teisės aktais – Susisiekimo ministerijos ir jos reguliavimo srities įmonių, įstaigų ir bendrovių atsparumo korupcijai politika, darbuotojų elgesio kodeksu, veiklos partnerių elgesio kodeksu, įgyvendina Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro valdymo sričių korupcijos prevencijos programos ir jos įgyvendinimo plano priemonės, priskirtas Kelių direkcijai. Kelių direkcija pasirengė ir įgyvendina Kelių direkcijos kovos su korupcija programą ir jos įgyvendinimo priemonių 2021–2022 m. plano, patvirtinto 2021 m. gruodžio 30 d. valstybės įmonės Lietuvos automobilių kelių direkcijos direktoriaus įsakymu VE-246 „Dėl valstybės įmonės Lietuvos automobilių kelių direkcijos kovos su korupcija programos ir jos įgyvendinimo priemonių plano 2021–2022 patvirtinimo“, priemonės korupcijos prevencijai vykdyti.

Kelių direkcijos darbuotojai vadovaujasi aukščiausiais etikos, sąžiningumo ir veiklos skaidrumo principais. Įmonėje netoleruojama korupcija jokiais formomis. Siekiant tinkamai valdyti korupcijos rizikas ir vykdyti prevenciją, įmonėje taikomos šios korupcijos prevencijos priemonės:

- Tinkamas teisės aktų įgyvendinimas ir aiškus vidinių procesų reglamentavimas Įmonėje, etikos normų laikymasis;
- Sprendimų priėmimas pirmenybę teikiant viešiesiems interesams;
- Skaidri, pagrįsta teisės aktų reikalavimais, Įmonės apskaita ir finansų kontrolė;
- Prekybos poveikiu, kyšininkavimo ir neteisėtų dovanų netoleravimas, dovanų skaidrumo etika;
- Tinkamas privačių interesų deklaravimas, interesų derinimas, nusišalinimas ir konfliktų valdymas;
- Skaidrus, standartizuotas, užtikrinantis sąžiningą konkurenciją pirkimų procesas;
- Objektivi ir nešališka, vadovaujantis teisės aktais standartizuota darbuotojų atrankos ir vertinimo procedūra;
- Viešinama informacija apie Kelių direkcijos priimtus sprendimus ir informacija, susijusi su korupcijos prevencija.

Kelių direkcijos darbuotojai vadovaujasi Etikos kodeksu, kuriame pateiktų taisyklių laikymasis yra viena esminių bendradarbiavimo ir darbo santykių sąlygų. Įmonė siekia, kad etiško elgesio nuostatas įgyvendintų ir tiekėjai bei partneriai.

Įmonėje reguliariai atliekamas su korupcija susijusių rizikų vertinimas, planuojamos ir pritaikomos korupcijos riziką mažinančios priemonės, stebimas antikorpupcinės veiklos efektyvumas. Kasmet Kelių direkcijoje atliekama darbuotojų atsparumo korupcijai apklausa leidžia įvertinti Įmonės atsparumo korupcijai lygį, galimas rizikas. 2021 m. darbuotojų atsparumo korupcijai apklausoje dalyvavo 151 darbuotojas (60 proc.), 98 proc. apklaustųjų mano, kad Įmonėje korupcija nėra toleruojama. Korupcijos tolerancijos indeksas – 2 proc.

Pasikeitus teisiniam reglamentavimui, kai bus patvirtinta Specialiųjų tyrimų tarnybos sukurta Atsparumo korupcijai lygio matavimo metodika, planuojamas matuoti ir skaičiuoti Kelių direkcijos Atsparumo korupcijai lygio rodiklis.

Kelių direkcija netoleruoja korupcijos, nepotizmo, jokių prekybos poveikiu formų, nuosekliai ir sistemškai įgyvendina Kelių direkcijos bei privačių interesų konfliktų prevenciją. Įmonė, užtikrindama konfi-

dencialumą, skatina vidiniais ar išoriniais kanalais pranešti apie galimus pažeidimus, neetišką ar nesąžiningą elgesį. Pranešti galima: tiesiogiai Įmonės kompetentingam subjektui žodžiu ar raštu; užpildant www.lakd.lt puslapyje „Pranešti apie korupciją“ formą; užpildyti Pranešimo apie pažeidimą formą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu „Dėl pranešėjų apsaugos įstatymo įgyvendinimo“, išreiškiant savo valią dėl pranešėjo statuso įgijimo, ir pateikti elektroninio pašto adresu korupcijosprevencija@lakd.lt arba paštu.

Pranešimus apie galimus korupcijos atvejus ar pažeidimus, keliančius grėsmę viešajam interesui, Įmonės vidiniais informacijos apie pažeidimus kanalais gali tiek Kelių direkcijos darbuotojai, tiek asmenys dabar ar anksčiau turėję su Kelių direkcija darbo arba kitų sutartinių santykių arba įdarbinimo ar kitų ikisutartinių santykių, taip pat savarankiškai dirbančio asmens statusą turintys asmenys, asmenys, priklausantys Įmonės administraciniam, valdymo ar priežiūros organui arba bet kurie fiziniai asmenys, dirbantys prižiūrint ir vadovaujant rangovams, subrangovams ir (ar) tiekėjams.

Kelių direkcijos vadovo paskirtas kompetentingas subjektas administruoja vidinius informacijos apie pažeidimus teikimo kanalus, pagal informacijos apie pažeidimus teikimo ir nagrinėjimo įstaigos vidiniu kanalu procedūrą, (Įmonėje diegiant antikorupcinės vadybos sistemą bei pasikeitus teisinam reglamentavimui, atnaujinama pažeidimų nagrinėjimo procedūra, derinamas pranešimų apie pažeidimus standartizuotas procesas) nagrinėja jais gautą informaciją apie pažeidimus, įsipareigoja užtikrinti ir saugoti asmens, pateikusio informaciją apie pažeidimus, konfidencialumą, teisės aktų nustatyta tvarka taikyti teisinės gynybos priemones. Kelių direkcijoje iki 2020 m. gauti 3 pranešimai dėl korupcijos atvejų, 2021 m. – 0.

Siekiant viešųjų ir privačiųjų interesų derinimo, vadovaujamas įstatymo ir Kelių direkcijos viešųjų ir privačių interesų derinimo ir dovanų priėmimo tvarkos aprašu, patvirtintu 2020 m. gruodžio 29 d. Kelių direkcijos direktoriaus įsakymu Nr. V-211 „Dėl VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcijos viešųjų ir privačių interesų derinimo ir dovanų priėmimo aprašo patvirtinimo“. Taip pat patvirtintas valstybės įmonės Lietuvos automobilių kelių direkcijos pareigų, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašas. Kelių direkcijos darbuotojai, privalantys deklaruoti privačius interesus, informuojami, jiems teikiamos rekomendacijos, vykdoma privačių interesų deklaravimo stebėsena ir kontrolė. 2021 m. 181 Kelių direkcijos darbuotojas privalėjo deklaruoti ir deklaravo privačius interesus: 117 darbuotojai – skiriami dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, 64 darbuotojai – Direktorius, departamento direktoriai, skyrių vadovai ir juos pavaduojantys asmenys, kai jie pradeda vykdyti ir (ar) vykdo struktūrinių padalinių vadovų funkcijas.

Kelių direkcija, siekdama ugdyti darbuotojų sąmoningumą, kurti antikorupcinę kultūrą ir aplinką bei suteikti teorinių ir praktinių žinių savo darbuotojams apie korupcijos prevencijos bei viešųjų ir privačių interesų derinimo temomis ir susipažinti su teisinio reglamentavimo pokyčiais šiose srityse, kasmet organizuoja korupcijos prevencijos mokymus, darbuotojų apklausas dėl korupcijos prevencijos. 2021 m. organizuotuose mokymuose darbuotojams privačių interesų deklaravimo, antikorupcinės elgsenos ir kitomis aktualiomis korupcijos prevencijai temomis dalyvavo 89 proc. darbuotojų. Organizuotų mokymų vienam darbuotojui skaičius – 2,8 val. Darbuotojai noriai įsitraukia ir į Skaidrumo akademijos organizuojamus mokymus ir renginius, Valstybės tarnybinės etikos komisijos organizuojamus teisinio reguliavimo taikymo ir tinkamiausių sprendimų ieškojimo gerosios praktikos pasidalijimo popietes, Susisieikimo ministerijos organizuojamas Skaidrumo valandas.

Kad būtų užtikrintas objektyvus, viešesnis ir skaidrus lėšų, skirtų vietinės reikšmės keliams ir gatvėms tiesti, asfaltuoti, tvarkyti, paskirstymas ir panaudojimas, kartu skatinant tvarumą, 2021 m. sukurta Kelių duomenų elektroninė paslauga – Kelių turto valdymo informacinė sistema (toliau – KTVIS): baigta KTVIS bandomoji eksploatacija; Projekto priežiūros komiteto sprendimu KTVIS pripažinta tinkama eksploatuoti; LR susisieikimo ministro 2021-10-25 įsakymu Nr. 3-497 patvirtinti KTVIS nuostatai ir KTVIS duomenų

saugos nuostatai; Kelių direkcijos direktoriaus 2021-09-10 įsakymu Nr. VE-165 paskirtas asmuo, atsakingas už KTVIS kibernetinio saugumo organizavimą ir užtikrinimą; Kelių direkcijos direktoriaus 2021-11-16 įsakymu Nr. VE-213 paskirti asmenys, atsakingi už KTVIS administravimą ir garantinės priežiūros paslaugų teikėjo darbo kontrolę.

Toliau tobulinamas Elektroninis darbų žurnalas ir žiniaraštis – tvarumo didinimui, kuris yra ir žaliaji inovacija, nes darbų apskaita vykdoma elektroniniu būdu – taupant išteklius.

2021 m. kovo 1 d. parengta ir patvirtinta Kelių direkcijos procesinio valdymo sistema. Kelių direkcijos kaip užsakovo ir rangovo santykiuose valstybinės reikšmės kelių statybos eigoje bei atskiruose procesuose suteikė skaidrumo ir aiškumo.

Per 2021 m. Kelių direkcija parengė ir pateikė interneto svetainėje ir visuomenės informaciniuose šaltiniuose 40 pranešimų apie įmonės veiklą, skaidriai ir išsamiai informuodama visuomenę.

2022–2025 m. Kelių direkcija toliau planuoja nuosekliai vykdyti šiuos veiksmus antikorupcinės veiklos srityje:

- įdiegti įmonėje veiksmingą antikorupcinę vadybos sistemą;
- suderinti ir patvirtinti Antikorupcijos politiką;
- aiškiai standartizuoti korupcijos prevencijos procesus ir procedūras korupcijos prevencijos veikloje, kartu užtikrinti valstybės įmonės Lietuvos automobilių kelių direkcijos kovos su korupcija programos ir jos įgyvendinimo priemonių 2021–2022 m. plano vykdymą bei kituose teisės aktuose nustatytų korupcijos prevencijos priemonių Kelių direkcijai įgyvendinimą;
- laiku identifikuoti, tinkamai valdyti ir mažinti korupcijos rizikas įmonėje;
- didinti Kelių direkcijos darbuotojų antikorupcinį sąmoningumą ir siekti nulinės korupcijos tolerancijos įmonėje.

PASIEKIMAI ĮGYVENDINANT TVARUMO PRAKTIKAS

Pateikiame informaciją apie pasaulinėje tvarumo iniciatyvų įgyvendinimo vertinimo praktikoje naudojamų kai kurių **bendrujų** (palyginamųjų) rodiklių pasiekimus Kelių direkcijoje. Įmonė šiuos rodiklius įsivertino savo iniciatyva:

8 lentelė

Tikslas	Rodiklis ir rodiklio reikšmė	2020 m.	2021 m.
Indėlis mažinant klimato kaitą	ŠESD sumažinimas per elektros energijos modernizuojant valstybinės reikšmės kelių apšvietimą, tonomis	Vyko projekto įgyvendinimas	977
Valdybos nepriklausomumas ir korporatyvinė kultūra	Nepriklausomų valdybos narių dalis bendrame valdybos narių skaičiuje gruodžio 31 d., %	60,0	80,0

Lyčių lygybės lyderystėje priimant įmonės valdymo sprendimus įgyvendinimas	Moterų – Įmonės valdybos narių dalis bendrame valdybos narių skaičiuje, %	40,0	60,0
Lyčių pasiskirstymo proporcingumas organizacijos darbuotojų skaičiuje	Moterų/vyrų dalis bendrame Įmonės darbuotojų skaičiuje, %	45/55	48,3/51,7
Darbuotojų įsitraukimas ir įtraukimas į Įmonės veiklą	Įsitraukusių darbuotojų dalis, % (pagal taikomą tarptautinę metodiką)	Nevertinta	59,0
Vadovo motyvavimas susietas su tvarumo vystymu	Vertinama, ar vadovo kintamas atlygis susietas su tvarumo veiklomis	Taip	Taip

PLANUOJAMI VEIKSMAI TOBULINANT TVARUMO PRAKTIKŲ ĮGYVENDINIMĄ

Kelių direkcijos direktoriaus 2022-03-02 įsakymu „Dėl Tvarumo (Darnumo) praktikų planavimo ir koordinavimo grupės“ sukurta darbo grupė 2022–2023 m. laikotarpiu planuoja įvykdyti šiuos veiksmus:

- Išsamiau identifikuoti šalis, suinteresuotas Kelių direkcijos vykdomomis veiklomis;
- Atlikti pagrindinių aplinkosauginių, socialinių ir ekonominių Kelių direkcijos poveikių aplinkai analizę, kurios tikslas – identifikuoti svarbiausias sritis, kuriose Kelių direkcija per savo pagrindines veiklas daro didžiausią poveikį suinteresuotoms šalims ir šio poveikio rizikas, keliamas suinteresuotoms šalims;
- Parengti darnumo veiksmų žemėlapi, nustatant svarbiausių poveikių suinteresuotoms šalims mastą ir reikšmingumą;
- Parengti siūlymus dėl patikslintų ir (ar) papildytų tvarumo tikslų išsikėlimo 2023–2026 m. strateginiame veiklos plane;
- Išanalizuoti galimybes plačiau taikyti specializuotas su tvarumu susijusias tvarkas ir (ar) politikas, ir (ar) standartus, taikomus konkrečiai tvarumo sričiai;
- Parengti Kelių direkcijos tvarumo rodiklių matavimo sistemą (sistemos aprašą), dokumentuojant rodiklius, kuriais Kelių direkcija matuos pažangą tvarumo srityse, nurodant rodiklių apskaičiavimo principus;
- Atlikti Kelių direkcijos tiekimo grandinės analizę ir jos pagalba nustatyti reikšmingiausius tiekėjus, Kelių direkcijos galimybes identifikuoti ir valdyti rizikas, susijusias su svarbiausiais tiekėjais ar jų grupėmis;
- Parengti siūlymus dėl procesinių (ne atskaitomybės) tvarumo vystymo standartų, kurių pagrindu būtų valdomi tvarumo procesai, įdiegimo tikslingumas ir galimybės.

